

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 41. hírünket /meghalt madarász.../ visszavonjuk!
helyette az alábbi hírt adjuk...

bb 41. meghalt madarász emil

gg-lm bs

1962. február 19.

hosszu betegség után, 78 éves korában meghalt
madarász emil. több mint félévszázadon át volt hűséges és
odaadó harcosa a magyar forradalmi munkásmozgalomnak,
verseivel, elbeszéléseivel, regényeivel, amelyek maradandó
helyét biztosítják a magyar irodalom történetében, töret-
lenül szolgálta a szocializmus eszméjét. a magyar szocia-
lista munkáspárt, a magyar partizán szövetség és a magyar
írók szövetsége saját halottjának tekinti madarász emilt.
temetéséről később történik intézkedés./mti/

- 36 -

21,05

71

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. február 20.

bb 1. Budapesti hírtárolás, nyitja a rácsos kaput

vid te-lm ki

1962. február 20.

több veszprémi megyei üzemből, ahol a gyár területén is
nagy a gépkocsi-forgalom, nehéz fizikai munkát követelt az
idős portásoktól a súlyos vaskapuk nyitogatása. ezt a munkát
ötleletes automata-berendezésekkel gépesítették. villanymotoros
berendezéseket szereltek fel, amelyeket a kapusfülkében el-
helyezett nyomógombbal hozhatnák működésbe, s a rácsos kapu
magától kinyit. az új készülékek igen jól beváltak a pápai
elektermaxban és az ajkai alumíniumkohóban./mti/

bb 2. Kisfilm a véradásról

i ni/sze-lm sr

1962. február 20.

életmentő véradók címmel kisfilmet készített a magyar
öröskereszt. a film nemcsak a véradást, hanem a gyógyító
emberi vér felhasználását is bemutatja./mti/

bb 3. nemzetközi hajószálló komáromban

vid te-lm ki

1962. február 20.

a komáromi dunai kiöktőben évente ezeröttszáz hajó
horgonyoz le, mert a hazánkba érkező és az országot elhagyó
hajók többsége itt kö ki vámvizsgálatra. itt szállnak ki,
illetve be azok a hajókalauzok, akik a komárom-bécs közötti
nehézebb útszakaszon segítenek a hajók irányításában. számukra
építettek a dunaparton korszerű szállót. a nemzetközi hajó-
szállóban magyar, román, osztrák és nyugatnémet hajósok
laknak./mti/

- 1 -

bb 4. a tavalyinál negyvenezerrel több női ruha készül az idén őzdon

vid te-lm ki

1962. február 20.

a debreceni ruhagyár ózdi telepén tavaly kezdték meg a termelőmunkát, a kohászváros első könnyűipari üzemében ma már több mint háromszáz ózdi és környékbeli nődolgozót foglalkoztatnak, akik viszonylag rövid idő alatt jól elsajátították a szakmát. az idén már negyvenezerrel több női felsőruhát készítenek, mint tavaly, s a termékek csaknem kivétel nélkül exportra kerülnek./mti/

bb 5. „ismerjük meg egymást,, - fotosok találkozója

i hi-sze-lm sr

1962. február 20.

a fővárosi népművelési tanácsadó, az egressy klub és a népművelési intézet ismerjük meg egymást címmel összejöveteleket rendez a magyarországi fotosoknak. az első találkozót február 21-én, szerdán este 6 órakor az egressy klubban tartják ahol a miskolci fotoklub bemutatózó előadást és kiállítását rendez.

x x x

a klubban négy előadásból álló, színes fototanfolyam is indul márciusban. előadó: jánai rudolf-fotóművész./mti/

bb 6. várbarátok köre alakul az 1. kerületben - csinosabb lesz a 2. kerület

i di/hi-sze-lm sr

1962. február 20.

az 1. kerület lakossága eddig is sokszor bebizonyította, hogy szereti és megbecsüli a főváros egyik legszebb idegenforgalmi nevezetességét, a várpalotát. tavaly például több ezer segédkeztek az építőknek a helyreállításnál. többszázezer bontott téglát tisztított meg a vakolattól, s ezzel lehetővé tették, hogy ezek felhasználásával ugyanennyi új téglát takarítsanak meg. parkokat építettek és még sokféle módon hasznosították segítő-készségüket.
/folyt.köv./

- 2 -

bb 6. Várbarátok köre..folyt./-lm

az idén elhatározták, hogy a várnegyed szépitését helyezik előtérbe. kiadták a jelszót; sok virágot az utcákra, terekre, a házak ablakába és az udvarokra. arra készülnek, hogy öt éven belül „virágba öltöztetik,, a várnegy környékét. ezenkívül a hazafias népfront 1. kerületi bizottsága támogatásával rövidesen megalakítják a vár-barátok körét. ebbe meghívják mindazokat, akik már eddig is bebizonyították, hogy szeretik szűkebb hazájukat s azokat is, akik érdeklődnek történelmi emlékeink iránt. a kör tagjai többek között segítenek a vár történetével foglalkozó kiállítások rendezésében, előadásokat tartanak és társadalmi munkában a következő években is segítik a helyreállítást. a vár-barátok körének tagjai a tervek szerint önkéntes idegenvezetőként szabadidejükben vállalták, hogy a vidékről érkező, valamint a hozzánk látogató külföldi turista-csoportok egy részével maguk ismertetik meg a 1. kerület és a főváros nevezetességét.

a 2. kerületi tanács több határozatot hozott a kerület rendjének és tisztasági helyzetének javítására. többi között a házközelési igazgatóság bevonásával megvizsgálták, hol vannak a kerület belső részein gondozatlan területek, s ezek tulajdonosait, illetve bérlőit kötelezik az ingatlan megfelelő megművelésére. az állami tulajdonban levő lakóépületekben tavaszi lombtalanítási, nagytakarítási akciót szerveznek, s ezt a továbbiakban rendszeressé teszik. a korábbi években jól bevált utcafásítási, dísznövényültetési akciót tovább folytatják. a házfelügyelők részére 35.000 forint összegű keretet irányoztak elő a szükséges virágmagvak, dísznövények céljaira. gondoskodnak a főútvonalak mentén - például a széna téren, a józsef hegyi kilátó környékén - gyermek-játszóterek, autóparkolók létesítéséről, a legforgalmasabb helyek csinosításáról. különböző szervek bevonásával tisztasági brigádokat alakítanak, amelyek feladata lesz a tanácsi intézkedések végrehajtásának ellenőrzése./mti/

- 3 -

bb. 7. újfajta berendezés mágneses tér előállítására

i sl/sze/gy/vg

1962. február 20.

szakemberek körében már régóta közismert, hogy a villamos-energiának alig 80 százaléka végez tulajdonképpeni munkát, a további husz százalék nem használandó fel, hanem a vezeték és az áramfelhasználó közeg között lebegve, mágneses teret hoz létre. kiszámították, hogy sokkal gazdaságosabb, ha a mágneses térhez szükséges meddő áramot nem a hálózatról veszik, hanem a felhasználás helyén külön állítják elő, ebben az esetben ugyanis megtakaríthatják az áram szállításával járó hálózati veszteséget.

ilyen meddő áram gerjesztésére az ugynevezett szinkron kompenzátorok szolgálnak, amelyek csupán saját surlódási veszteségük pótlására fogyasztanak áramot. tekintve, hogy a mágneses térhez használt energia nem használandó el, azt nem kell pótolni. egyelőre azonban még a surlódási veszteség is meglehetősen nagy, ezért a klement gottwald villamossági gyár most olyan szinkron kompenzátor készítését kezdte meg, amelynek hűtéséhez levegő helyett hidrogént használnak és így surlódása jóval kisebb, mint a régié. az újfajta gép abban is különbözik elődeitől, hogy a szabadban elhelyezhető, külön épület nem szükséges hozzá, így nemcsak hatásfoka jobb, hanem üzembehelyezése és fenntartása is sokkal olcsóbb. az értékes gépegységet ez év végén a zuglói elektromos alállomáson szeretik fel. /mti/

..

bb. 8. tizdekás csomagolásban nagymennyiségű szárított hagyma kerül forgalomba

i.kz/gy/ká

1962. február 20.

az elmúlt évben, az aszályos időjárás miatt, a belföldi szükséglethez mérten is kevés vöröshagyma termett. a kereskedelem - bár időközben importtal is igyekezett enyhíteni a hiányon - az új termés megjelenéséig nem tudja kielégíteni a lakosság nyerszagyma szükségletét. a probléma megoldásaként most nagymennyiségű szárított hagymát vásároltunk a szovjetuniótól. a kitűnő minőségű szárított hagyma, 10 dekás csomagolásban már ezekben a napokban az üzletekbe kerül. mint az illetékes szakemberek közölték egy-egy ilyen tíz dekás csomag tartalma, ha az előírásoknak megfelelően használják fel, mennyiségileg is minőségileg is teljesen azonos egy kiló nyerszagymával. használati utasítást minden csomaghoz mellékeltek. /mti/

..

- 4 -

8.20

9.30

ak

bb. 10. újabb bemutatókra készülnek a budapesti színházakban

i v/gk/gy/sr

1962. február 20.

az elmúlt hetek bemutató-sorozata után - Galilei, Hamlet, az ezüst kupa, éjjeli mise, állítsátok meg arturo uit! - a budapesti színházak újabb színpadi alkotások műsorra tűzésére készülnek.

a madách színházban megtartották az olvasópróbát tennessee williams: a vágy villamosa című színdarabjából. a neves szerző ismert művét vámos lászló rendezi, a főbb szerepeket tolnay klári, váradi nédi, avar istván és pécsi sándor alakítja. a darabot április 7-én mutatják be a színház lenin körüli épületében. a madách színház kamaraszínházában breal: tíz kiló arany című színdarabját próbálják. a színészek - psota irén, dajbukát ilona, bazilidesz zoltán, gyenge árpád és zentne ferenc - pártos géza rendező irányításával készülnek a március 23-i bemutatóra.

a nemzeti színházban próbálják már szophoklész oidipusz királyát, amelyet marton endre rendez. a darab címszerepét bátyi lajos alakítja, a bemutatót március 16-án tartják. a katonai józsef színházban új darab műsorra tűzése előtt állnak: február 25-én mutatják be federico garcia lorca: marianita című színpadi alkotását, berek káival a címszerepben. a darabot vadász ilona rendezi.

a jókai színházban goethe: kéz kezet most című komédiáját próbálják. a színészek nógrádi róbert irányításával készülnek az előadásra. szereplők: hacser józsa, besztercei pál, horváth gyula és kautzky józsef. goethe komédiáját -, amelyet a szerző egészen fiatalon, 20 éves korában írt - március 2-án kispesten, a vörös csillag traktorgyár kulturtermében mutatják be. a színház művészei a darabot peremelőadásokon játsszák majd.

a vigszínházban is új darabot próbálnak: szimonov: a lázadó lelkiismeret drámáját. a darabot seregi lászló rendezi, a főbb szerepeket sütő irén, tábori nóra, benkő gyula, molnár tiber és zách jános alakítja. szimonov drámáját március 17-én mutatja be a vigszínház. /mti/

..

8.30

9.30

- 5 -

ak

bb. 9. könyv az egri borospincékről

vid ke/gy/fm

1962. február 20.

megjelent a heves megyei idegenforgalmi hivatal 10. kiadványa, amely az egri borospincéket ismerteti. a több mint 100 oldalas könyvben bakó ferenc, a dobó istván muzeum igazgatója leírja a világszerte ismert egri borvidék kialakulását, a híres egri bikavér készítését, az eger környékén kialakult pincesorok fejlődését, az ugynevezett darázkőbe és riolit tufába vágott pincék készítésének módját. ismerteti a pincék formáját, a hordók készítését, a híres faragott egri hordókat. leírja a szüretet, a bor kezelését, és az öregek elbeszélése alapján az egykori „pinceszokásokat”, amelyek közül sok még ma is él „nóstyáknak”, nevezett pincesorokon. külön fejezetben foglalkozik a borosedényekkel, a mult századbeli cserépkorsókkal és a parádsasvári üvegyárban készült palackokkal.

a könyv 15 000 példányban, magyar, orosz és német nyelven jelent meg. /mti/

..

bb. 11. havonta másfélmillió tonna áru szállítását gyorsítják meg a kohó- és gépiparban - egy év alatt 70 százalékkal csökkent az álláspénz

i st/tr/gy/vg

1962. február 20.

magyarország belső áruszállítási forgalma nemzetközi viszonylatban is igen nagy, különösen a kohó- és gépipar vesz igénybe nagymennyiségű közlekedési eszközök különböző alapanyagok és készáruk szállítására. a kgm-hez tartozó üzemek havonta mintegy másfélmillió tonna árut kapnak, vagy továbbítanak, s egész sor intézkedést tettek a szállítás minél gyorsabb lebonyolítására.

tekintve, hogy az iparág mind nagyobb mértékben veszi igénybe szállításaihoz a gépkocsit, a közlekedés- és postaügyi minisztériummal közösen gondoskodtak a teherautók gazdaságosabb kihasználásáról. a szállítását központosították, vagyis azonos raktárakból most már ugyanazokkal a kocsikkal hordják el több üzembe az árut, így nemcsak a félig rakott autók, hanem a rakatárak előtt várakozó járművek száma is sokkal kevesebb. az intézkedés rendkívül hatékonynak bizonyult, most egy év alatt 280 000 tonna árut szállítanak ugyanazzal a kocsiparkkal, amely négy évvel ezelőtt még csak 170 000 tonna tenger továbbítására volt alkalmas.

/folyt. köv./

8.35

9.35

- 6 -

titm

bb. 11. / havonta másfélmillió... folyt./ gy

a kohászat és a gépipar legfőbb szállítóeszköze azonban még ma is a vasút, ezért a legtöbb intézkedést a szerelvények állási idejének csökkentésére, a kocsiforduló gyorsítására teszik. a múlt év elején, amikor az üzemek a máv-tól átvették az iparvasutak kezelését, kritikus szakaszhoz érkezett a gyárakba irányuló teherszállítás. az átszervezéssel járó zavarok sokhelyütt telassították a szerelvények fogadását, kirakását, továbbítását, ez a zökkenő azonban csak átmeneti volt. a szállítással foglalkozó személyzet részére tanfolyamokat szerveztek és sok műszaki intézkedést is tettek az áruk gyors kirakására. a dunai vasúton és a Lenin kohászati művekben kocsi-buktató berendezéseket készítettek, amelyek csaknem teljesen feleslegessé teszik a kirakodásnál az emberi munkát. ahol buktatóberendezés nincs, ott önműködő rakodókat alkalmaznak a kocsik kiürítésének gyorsítására. a kohászatban egyébként most már majdnem mindenütt megszervezték a kocsik azonnali cseréjének rendszerét, vagyis, minden beérkező áruval rakott vagonért nyomban egy üres kocsit bocsátanak a máv rendelkezésére. az áruk kirakása a vasutállomásokon is gyorsul, s ennek megfelelően az ugynevezett állás-pénz is átlagosan 70 százalékkal csökkent.

a szállítás korszerűsítése fokozatosan minden olyan területre kiterjed, ahol teheráru továbbításával foglalkoznak. 1957-ben a kohó- és gépiparban még kereken 100 000 fogatos szekert, vagy kordélyt használtak fel az áruk szállítására, s ezeknek a korszerűtlen szállítóeszközöknek 75 százalékát - legalábbis a kohó- és gépiparban - azóta kivonták a forgalomból. még a kordélyos mesterség is átalakulóban van, a fuvarosok nagyrésztét gépjárművezetővé, a rakodómunkásokat pedig sorra rakodógépkezelővé képezik át. a kordélyos vállalat ugyanis ma már nemcsak lovas kordélyokkal, hanem több mint 180 dumperrel is rendelkezik, s 1965-re a szállításoknak több mint kétharmadát már ez a vállalat is gépekkel bonyolítja le.

/mti/

..

8.43

9.35

PK

- 7 -

bb 12. újabb országok érdeklődnek a magyar perlit után - korszerűsítik a pálházi őrlőt és osztályozót

vid te vm ki

1962. február 20.

borsod megye északi részében, pálháza község határában, öt évvel ezelőtt nyitották meg az ország egyetlen perlitbányáját. az új ásvány számos jó tulajdonsága, s könnyű súlya miatt, kiválóan alkalmas építő-és szigetelőanyagok gyártására. a szakemberek véleménye szerint a hazai anyag minősége versenyképes a görögországban és olaszországban bányászott perlitével.

a több mint kétmillió tonnát kitevő perlitvagyont külszíni fejtésekből, teraszos műveléssel bányásszák. az üzemet teljesen gépesítették és havonta ezer-ezerkétszáz tonna perlitet termelnek. a kibányászott anyagot dömperekkel szállítják a két éve felépült őrlő-és osztályozó mübe, ahol kétféle szemmagyságu őrleményt állítanak elő.

az osztályozott perlit iránt nagy az érdeklődés külföldön is. a kis bánya rendelői között van a német szövetségi köztársaság és hollandia. ezenkívül több állam, így például az utóbbi hónapokban finnország, anglia és svájc rendelt kísérleti célokra kisebb mennyiségben magyar perlitet. a külföldön azonban növekednek a perlit minősége iránti követelmények. ezért - hogy a pálházi perlit is versenyképes legyen - az őrlő és osztályozó müvet most korszerűsítik. eddig három - egyenként 150- és 200 köbméteres tárolótartályt építettek és az idén korszerű gépekkel cserélik ki az osztályozómü berendezéseit. így az év végén pálházán már ötféle szemmagyságu perlitőrleményt készíthetnek./mti/

- . -

bb 15. gárdonyi géza születésének századik évfordulójára helyreállítják agárdon az író szülőházát

vid fm/ke vm fm

1962. február 20.

1963 augusztus 3-án lesz gárdonyi géza születésének századik évfordulója. a jubileum alkalmából a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága helyrehozatja az író agárdi szülőházát és környékét. az épületben a fejér megyei tanács idegenforgalmi hivatala gárdonyi géza-émlékmúzeumot rendez be./mti/

- . -

- 8 -

8.53
9.36

bb 13. bevezetik a közvilágítást és a telefont a dél-balaton part campingjeibe - új autószerviz balatonföldváron

vid te vm ki

1962. február 20.

a balaton déli partján az idén minden campingbe bevezetik a közvilágítást és a telefont. balatonföldváron az eddigi rendszeren tábori valóságos várossá alakítja át a somogy megyei idegenforgalmi hivatal. a főtvonaltól a tábor központjáig a tavaszra elkészül az új betonút. a camping központjában ételkészítő és ipar-cikk pavilonokat létesítenek és a szezonban új autószervizet állítanak üzembe, a sátrak számát pedig kétszeresére, kétszáznegyvenre növelik. a balatonboglári tábor területén is új létesítményeket építenek. az idegenforgalmi hivatal összesen százötven sátorral bővíti táborait a déli parton.

az elmúlt idényben kezdte meg a dél-balaton parti szot igazgatóság az üdültetést a műanyagházas campingekben. a kétszemélyes színes műanyaglapokból összerakott házakban általában fiatal házaspárok üdültek. a tervek szerint a nyáron hatvan újabb műanyagházat állítanak fel, így összesen kétszáznegyvenen üdülhetnek ilyen házakban./mti/

- . -

bb 14. száz éves a zeneoktatás győri

vid fm/ke vm fm

1962. február 20.

a győri zeneiskola ebben az esztendőben ünnepli fennállásának századik évfordulóját. száz évvel ezelőtt alakította meg dr. Kovács Pál orvos, a szabadságharc idején ismert hírlapíró a győri ének-és zeneegyletet, amelynek alapszabályában „énekképezde és zeneiskola”, megalapítása szerepelt. a győri zeneiskolának kezdetben 40-50 hallgatója volt. jelenleg a növendékek száma meghaladja a félezeret. fennállása óta mintegy huszezen tanultak az iskolában, közöttük több, később neves zeneszerző és zeneművész.

a győri zeneiskola gazdag programmal készül a májusi jubileumi ünnepségekre. tanári és növendékhangversenyek, bartók-est megemlékezések, a zenepedagógus szakcsoport tudományos ülése szerepel többek között a programban.

dr. Lengyel Alfréd, a győri Levéltár vezetője - a győri zeneiskolára vonatkozó dokumentumok alapján - feldolgozta a győri zeneiskola százesztendősi történetét. az iskola múltját idéző dokumentumokat füzetben is megjelentetik./mti/

- . -

- 9 -

9.15
9.31

bb 16. egy gyár egész évi munkáját megtakarítja az erősáramu ipar - a szalagosítás és az automatizálás az iparág műszinttervének középpontjában

i st/gg vm vg

1962.február 20.

a magyar iparban szinte egyedülálló a tapasztalatátadásnak az a láncolata, amely az erősáramu iparágban az utóbbi időben lezajlik. a kezdeményező lépést a dinamó villamosforgógépgyár tette meg azal, hogy futószalagot készített a motorok szerelésére, szállítására, festésére, később pedig a motorházak teljes megmunkálását automatizálta. a dinamóban végrehajtott műszaki intézkedéseknek és azok gazdasági eredményének olyan nagy a visszhangja, hogy azóta az iparágban további kilenc üzem vette át a módszert, s az idej műszaki és szervezési tervek középpontjában ismét a szalagosítás és az automatizálás található.

az eka és az elekthermax gyár a közvilágítási lámpatestek szerelésére, a motoröntvénygyár a formaszekrények szállítására, az anód áramirányító gyár az automatika-elemek készítésére helyez üzembe mozgó láncpályát. a bajai villamosipari gyár nyolcféle villamoskészülék gyártásához alkalmazza a futószalagot, az elektro service a motoralkatrészek tisztítását gépesíti, az akkumulátor gyárban és szárzelem gyárban pedig úgy változtatják meg a technológiát, hogy nemcsak a munka megy gyorsabban, hanem igen nagymennyiségű olmot is megtakarítanak. figyelemreméltó, hogy az erősáramu ipar üzemei mindenekelőtt vidéki új telephelyeiket korszerűsítik, ilymódon a kevesebb műszaki vezetővel rendelkező vidéki ,, leány-vállalatok,, is elérhetik szervezetszintben, technológiában a fővárosi üzemek színvonalát. futószalagok, automata és félautomata gépek segítik a munkát a kábel-és sodronykötélgár szegedi telepén csakugy, mint a világítástechnikai vállalat kaposvári gyáregységében és a transzvill vidéki üzemeiben. azokban a gyárakban, ahol a munka jellege miatt a futószalagszerű gyártást nem lehet bevezetni, ugynevezett ciklusos szervezési módszert vezetnek be, vagyis az egymást követő munkafolyamatokat az egymással szomszédos munkahelyeken végzik el. néhány hónap múlva már ilyen módszerrel dolgozik a bláthy ottó villamosgépgyár, a klement gottwald villamosági gyár több üzembrésze, a ganz kapcsolók és készülékek gyárának kikészítő üzeme. a szalagosítás és automatizálás elindítója, a dinamó villamosforgógépgyár továbbra is az élen akar maradni, ezért folytatja a munka gépesítését.

/folyt.köv./

9.20

9.40

- 10 -

bb 16. egy gyár.....1.folyt./vm

gyárban jelenleg félkilométernyi szállítószalag működik és ez tovább bővül, mert rövidesen üzembe helyezik a harmadik szállítószalagot és automatizálják a tengelyek köszörülésének és a motorok impregnálásának munkáját.

a műszaki és szervezési intézkedésektől már az idén is nagy eredményeket várnak, az erősáramu iparban egy év alatt mintegy 15 millió forintot takarítanak meg, ha teljesítik a műszinttervben foglaltakat. a gépesítés és az automatizálás a termelékenységet olyan lényegesen növeli, hogy az idén előreláthatólag két és félmillió óra munkaidőt takarítanak meg, ami megfelel egy ezer személyes üzem teljes évi munkaidejének./mti/

- . -

bb 17. a munkások létszámával együtt nő a munkásdiákok száma is vas megyében

vid fm/ke vm fm

1962.február 20.

vas megyében tavaly ötezerrel emelkedett az ipari munkások száma. a munkáslét szám növekedése érezhető a megye kulturális életében is. szombathelyen az ősszel új típusú középiskolákban - a közgazdasági technikum szövő-fonó, általános gépész, cipőipari és mezőgazdasági gépgyártó tagozatán - kezdődött meg a tanítás. az esti és levelező tagozatokon a gimnáziumokkal és a mezőgazdasági technikumokkal együtt mintegy két-és félezer dolgozó tanul. az iskolákban ezekben a napokban kapják kézhez a félévi bizonyítványt a munkás-diákok.

a felsőoktatási intézményekben szintén most vizsgáznak az első félév anyagából. a tanácsapparatús számos dolgozója levelező hallgató a jogi, közgazdasági egyetemen. mezőgazdászok, vasutasok, technikusok és más műszaki dolgozók vizsgáznak a mezőgazdasági akadémián, a kertészeti főiskolán, illetve a műszaki egyetemen. összesen csaknem háromezer vas megyei dolgozó tanul közép-és felsőoktatási intézményekben./mti/

- . -

9.25

10.10

- // -

bb 18. központi javítóműhelyek segítik az erőgépek karbantartását
i so/j vm ká 1962. február 20.

14 új, háromhajtós javítóműhely készült el január első napjaiban a gépállomásokon, s ezekben az elmúlt napokban meg is kezdődött már a munka. az egyenként 1300 négyzetméter alapterületű, korszerűen felszerelt 14 javítóműhely helyét úgy választották meg, hogy egy-egy járás traktor és munkagép-parkjának javítási központja legyen. a műhelyekben 400-600 traktor és az ezekhez tartozó munkagépek főjavítását lehet elvégezni. a gépállomások saját erőgépeinek karbantartásán kívül a termelőszövetkezetek által megrendelt munkákat is ellátják. /mti/

bb 19. üzemben a műtrágyaszóró repülőgépek
vid j vm ká 1962. február 20.

a mezőnagymihályi állami gazdaságba megérkeztek a műtrágyaszóró repülőgépek. a két gép a szélcsendes időt kihasználva, a hét elején is az őszi vetések fejtrágyázásán dolgozott. az idei változékony tél miatt ugyanis az olvadáskor nagy területre nem tudtak rámenni a gépekkel, repülőgépekkel viszont pótolhatják az elmaradást és a legkedvezőbb időpontban fejtrágyázhatják az intenzív, nagy terméshozamu őszi búzákat.

a két repülőgép a mezőnagymihályi gazdaság földjein kívül műtrágyát szór a hejőmenti, valamint a füzesabonyi gazdaságok földjeire is. /mti/

bb 20. sportbizottságot alakított a hazafias népfront komárom megyei bizottsága

vid fm/ke vm fm 1962. február 20.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága megalakította negyedik akcióbizottságát, a sportbizottságot. ennek tagjai elhatározták, hogy elsősorban a falusi sportélet fellendülését segítik elő. elkészítették a megye „sporttérképét”, amelyen megjelölték, melyik faluban nincs még sportkör. a labdarugáson kívül más sportágakat is igyekeznek megkedveltetni a falusi fiatalokkal. járási sportbizottságokat alakítanak, s a kisz-szel és a tsb-vel közösen minden faluban létrehozzák a sportkört. a jól működő városi sportköröket felkérlik, segítsék a termelőszövetkezeti sportélet megteremtését. /mti/

9.35

10.10

bb. 21. aprómagtermelő nagyüzemek a mecsek vidékén
vid j/gy/ká 1962. február 20.

a mecsek vidékének egyik legnagyobb kincse a kitűnő minőségű aprómag, amelyet európa, afrika és ázsia számos országába exportálnak. a múlt évben, az aszály ellenére, több mint 90 000 mázsa aprómag termelt a baranyai gazdaságokban. a magtermelő szövetkezeti gazdák 33 millió forintot kaptak a mezőmag vállalatától, s több helyen 4-5 forinttal növelte a munkagépek átlagos értékét az ebből származó jövedelem. az idén 19féle maghozó növényt termelnek a mecsek vidékén: összesen mintegy 30 000 holdon.

a szakemberek kidolgozták az aprómagtermelés területi specializálását is. ricinust például ez évtől kezdődően kizárólag mohács környékén, zömmel a jó talaju és páradus levegőjű mohácsszigeten, termelnek majd. a lencse számára a hegyi talaj a legkedvezőbb, ezért zengőalja és tenkesalja szövetkezeti gazdái foglalkoznak majd vele. a fehérhere a mecseki hegyhát és a zselicei lankák növénye lesz. a szakosítás előnye, hogy minden növény a számára legalkalmasabb területre kerül és valószínű aprómagtermelő nagyüzemek jönnek létre. ilyen gazdaságok kialakítása már most tavasszal megkezdődik. a mohács szigeten működő homorudi kossúth és sárháti új ut tsz például 200-200 holdon vet ricinust. a mecsekvidéki szövetkezeti gazdák így alaposan megismerik az általuk termelt aprómaghozó növényeket és állandóan tökéletesíthetik termelési tudásukat. /mti/

bb. 22. elkészült az új debreceni egyetemi diákotthon
vid ke/gy/fm 1962. február 20.

debrecenben a kossuth lajos tudományegyetem közelében 16 és félmillió forint költséggel 300 személyes egyetemi diákotthont építettek.

az otthonban nyolc-nyolc személyes lakosztályokat alakítottak ki. egy lakosztály nyolc személyes közös tanulószobából és az abból nyíló két, 4-4 személyes hálószobából áll. ezenkívül olvasóteremeket, szeminárium-helyiségeket, társalgókat, orvosi rendelőt és betegszobákat is berendeztek.

az új egyetemi diákotthonban február 20-ig 300 leány költözik be. /mti/

9.40

10.15

bb. 25. védőgalériával, horgonyzással, sziklafejtéssel védekeznek a cuhavölgyi vasuti pályán a mállás, az esőzés, az agancsukat csiszoló szarvasok okozta sziklacsuszás ellen

i hbj/gg/gy/vg

1962. február 20.

a győrszabadhegy-alsóórs közötti vasutvonalon bakonyszentlászló és zirc között a cuha-völgyében körülbelül tízkilométeres szakaszon sziklabevágások között halad a pálya. a sziklából kirobbantott, 6-10 méteres, majdnem függőleges rézsiük felett szintén meredek hegyoldalak emelkednek, néhol 20-30 méter magasak a szirtek. már 6-7 évvel ezelőtt egy-két le-gördült szikla figyelemztetett, hogy „tatarozni,” kellene ezt a pályaszakaszt, ugyanugy, mint a gellérhegy szikláját. az őszi esőzések, a télen gyakori éjszakai fagyok, nappali olvadások miatt meglazult, sőt az agancsukat csiszoló szarvasoktól kibillentett szikladarabok veszélyeztetik a közlekedést. az uva-terv tervei alapján a vonalrész tizenegy munkahelyén különböző védekezési módokat alkalmaznak. van ahol részben lefejtik a sziklát, mégpedig kézzel, mert a robbantásos fejtés veszélyes. a pályát ilyenkor ócska talpfa-szönyeggel védik. más esetben megtámasztják a sziklafalat, például vasbeton-gerendákkal. „kölcsonkérlek,” a bányászati eljárásokat is. eddig nálunk csak vágatokban védték a főtét - a bányafolyósó „mennyezetét,” horgonyzással. a meglazult tömbön keresztül az ép kőzetbe lyukat fúrnak, ebbe gömbacélt betonoznak be és a laza tömböt csavarral ráerősítik. a vasuti pálya mentén is használják most már ezt a megoldást. van ahol a meglazult szirtek elleni védekezésnél ezek a megoldások nem segítenek. a veszély elhárítására védő-galériát húznak. ez tulajdonképpen a pálya fölé, megfelelően méretezett védőtető, általában boltozat.

a munkálatok még a múlt évben kezdődtek el és zömében az idén befejeződnek. tekintettel arra, hogy hasonló problémák az ország más vidékén is jelentkeznek, a kőomlás, sziklaomlás elleni védekezés még komoly munkát követel. /mti/

9.47
/G.17

- 14 -

bb. 24. oklevelet kaptak a kiváló dolgozók a villányi uj alkotmány tsz-ben

vid j/gy/ká

1962. február 20.

a híres borvidéken gazdálkodó villányi uj alkotmány tsz jó eredménnyel zárta a múlt évet, noha a hosszantartó szárazság és a megismétlődő jégverések itt is súlyos károkat okoztak. a tagok szorgalmas munkája legyőzte a nehézségeket és az állattenyésztés többletjövedelme kiegyenlítette a természeti csapások okozta károkat. a zárszámadás alkalmával 42 forintot fizetett a termelőségvetkezett minden munkaegységre, holott a közös gazdaság nagyarányú berunázásokat is végrehajtott a múlt évben: egy-egy munkaegységre öt forint 70 filler értékű be-ruházás jutott.

a zárszámadási közgyűlés érdekes új napirendi ponttal bővült az idén. arnold jános elnök, miután beszámolt a tagságnak a gazdálkodás tavalyi eredményeiről, bejelentette, hogy a termelőségvetkezett vezetősége és pártszervezete oklevelet adományoz a kiváló dolgozóknak. a népköztársaság címerével díszített, szép külsejű okleveleket 28 szervezeteti gazdának, köztük hét asszonynak adta át. az ipari munkások kiváló dolgozó címeihez hasonlóan, az oklevelek odaitélésekor nemcsak a teljesítményt, vagyis a múlt évben elért munkaegységek számát vették figyelembe, hanem a tagoknak a közösséghez, a közös munkához való viszonyát is. oklevéllel tüntették ki például ifjú feiter ádám 28 éves traktorost, aki - ha sürgős volt a munka - zokszó nélkül dolgozott éjszaka és vasárnap is. oklevelet kapott özvegy trischler ödönné, aki a lányával együtt egész éven át példamutatóan részt vett minden munkában. oklevéllel jutalmazták a 69 éves, már nyugdíjas poszt jánost, aki idős kora ellenére rendszeresen dolgozott a közös szőlészetben. /mti/

bb. 31. több mint félmillió ember a barátsági esteken, kiállításokon

i di/sze/gy/sr

1962. február 20.

a közelmúltban statisztikát állítottak össze a népek közötti barátság gondolatát ápoló múlt évi rendezvényekről. ebből kitűnik, hogy a hazafias népfront megyei, járási, városi és községi bizottságai több ezer szellemi öttusán, zenei irodalmi műsoros esten, kiállításokon és más eseményen ismertették a különböző világrészek és népek életét, hagyományait, művészeit. így például 1491 barátsági estet és 1263 élménybeszámoló tartottak a népi demokratikus országokról. a népek közötti barátságot ápoló rendezvényeken több mint félmillió ember vett részt. /mti/

9.54

- 15 -

bb. 25. védőgalériával, horgonyzással, sziklafejtéssel védekeznek a cunavölgyi vasuti pályán a mállás, az esőzés, az agancsukat csiszoló szarvasok okozta sziklacsuszás ellen

i hb/j/gg/gy/vg

1962. február 20.

a győrszabadhegy-alsóörs közötti vasutvonalon bakony-szentlászló és zirc között a cuha-völgyében körülbelül tízkilométeres szakaszon sziklabevágások között halad a pálya. a sziklából kiobbantott, 6-10 méteres, majdnem függőleges rézsűk felett szintén meredek hegyoldalak emelkednek, néhol 20-30 méter magasak a szirtek. már 6-7 évvel ezelőtt egy-két legördült szikla figyelemztetett, hogy „tatarozni”, kellene ezt a pályaszakaszt, ugyanugy, mint a gellérnegy szikláit. az őszi esőzések, a télen gyakori éjszakai fagyok, nappali olvadások miatt meglazult, sőt az agancsukat csiszoló szarvasoktól kibillentett szikladarabok veszélyeztetik a közlekedést. az uva-terv tervei alapján a vonalrész tizenegy munkahelyén különböző védekezési módokat alkalmaznak. van ahol részben lefejtik a sziklát, mégpedig kézzel, mert a robbantásos fejtés veszélyes. a pályát ilyenkor ócska talpfa-szőnyeggel védik. más esetben megtámasztják asziklafalat, például vasbeton-gerendákkal. „kölcsonkér”, a bányászati eljárásokat is. eddig nálunk csak vágatokban védtek a főtét - a bányafolyósó „mennyezetét”, horgonyzással. a meglazult tömbön keresztül az ép kőzetbe lyukat fúrnak, ebbe gömbacélt betonoznak be és a laza tömböt csavarral ráerősítik. a vasuti pálya mentén is használják most már ezt a megoldást. van ahol a meglazult szirtek elleni védekezésnél ezek a megoldások nem segítenek. a veszély elhárítására védőgalériát húznak. ez tulajdonképpen a pálya fölé, megfelelően méretezett védőtető, általában boltozat.

a munkálatok még a múlt évben kezdődtek el és zömében az idén befejeződnek. tekintettel arra, hogy hasonló problémák az ország más vidékén is jelentkeznek, a kőomlás, sziklaomlás elleni védekezés még komoly munkát követel. /mti/

9.47
10.17

- 14 -

bb. 24. oklevelet kaptak a kiváló dolgozók a villányi új alkotmány tsz-ben

vid j/gy/ká

1962. február 20.

a híres borvidéken gazdálkodó villányi új alkotmány tsz jó eredménnyel zárta a múlt évet, nona a hosszantartó szárazság és a megismétlődő jégverések itt is súlyos károkat okoztak. a tagok szorgalmas munkája legyőzte a nehézségeket és az állattenyésztés többletjövédelme kiegyenlítette a természeti csapások okozta károkat. a zárszámadás alkalmával 42 forintot fizetett a termelőszövetkezet minden munkaegységre, holott a közös gazdaság nagyarányu berunázásokat is végrehajtott a múlt évben: egy-egy munkaegységre öt forint 70 filler értékű be-runázás jutott.

a zárszámadási közgyűlés érdekes új napirendi ponttal bővült az idén. arnold jános elnök, miután beszámolt a tagságnak a gazdálkodás tavalyi eredményeiről, bejelentette, hogy a termelőszövetkezet vezetősége és pártszervezete oklevelet adományoz a kiváló dolgozóknak. a népköztársaság címerével díszített, szép külsejű okleveleket 28 szövetkezeti gazdának, köztük hét asszonynak adta át. az ipari munkások kiváló dolgozó címeihez hasonlóan, az oklevelek odaitélésekor nemcsak a teljesítményt, vagyis a múlt évben elért munkaegységek számát vették figyelembe, hanem a tagoknak a közösséghez, a közös munkához való viszonyát is. oklevéllel tüntették ki például ifju feiter ádám 28 éves traktorost, aki - ha sürgős volt a munka - zokszó nélkül dolgozott éjszaka és vasárnap is. oklevelet kapott özvegy trischler ödönné, aki a lányával együtt egész éven át példamutatóan részt vett minden munkában. oklevéllel jutalmazták a 69 éves, már nyugdíjas poszt jánost, aki idős kora ellenére rendszeresen dolgozott a közös szőlészetben. /mti/

bb. 31. több mint félmillió ember a barátsági esteken, kiállításokon

i di/sze/gy/sr

1962. február 20.

a közelmúltban statisztikát állítottak össze a népek közötti barátság gondolatát ápoló múlt évi rendezvényekről. ebből kitűnik, hogy a hazafias népfront megyei, járási, városi és községi bizottságai több ezer szellemi öttusán, zenei irodalmi műsoros esten, kiállításon és más eseményen ismertették a különböző világrészek és népek életét, hagyományait, művészetét. így például 1491 barátsági estet és 1263 élménybeszámoló t tartottak a népi demokratikus országokról. a népek közötti barátságot ápoló rendezvényeken több mint félmillió ember vett részt. /mti/

9.54

- 15 -

bb. 27. meggyorsult az első hazai fufurolos olajfinomító építése
atmásfűzítőn

vid te/gy/ki

1962. február 20.

az almásfűzítői kőolajipari vállalatnál épül az első hazai fufurolos olajfinomító. az új üzem építő tiz vállalat elhatározta, hogy pótolják többhetes elmaradásukat és az eredetileg tervezett határidőben, májusban megkezdik a berendezések kipróbálását. már szerelik a műszereket a vezénylőteremben. befejezéshez közeledik a gőzvezetékek és a tartályok szerelése is. a vegyiműveket tervező vállalat mérnökei hetenként több napot töltenek az építkezésen, hogy tanácsaikkal is gyorsítsák a munkát.

az új üzem az ország egyik legkorszerűbb olajfinomítója lesz. magyar mérnökök tervezték, berendezéseit magyar üzemek gyártották. valamennyi különleges automatája, műszere a mechanikai mérőműszerek gyárában készült. a vezénylőteremben száz műszer jelzi majd a finomító munkájának minden mozzanatát. évente ötvenezer tonna nyersolajat finomítanak majd, s nagyüzemi módszerrel itt alkalmazzák először a fufurolos nevű finomító oldószer. ennek nagy előnye, hogy a gyártási folyamat végén mindig visszanyerik, s így többször felhasználhatják. a különleges import segédanyag alkalmazásával az eddiginél jóval gazdaságosabban készíthetik a jómínőségű motorolajokat. az üzem építésére hatvanmillió forintot költenek. a beruházás összege a tervek szerint másfél év alatt megtérül. /mti/

bb. 33. babócsa községben a nyárig minden házba bevezetik a gázt

vid te/gy/ki

1962. február 20.

a somogy megyei babócsa község lakosai a múlt évben határozta el, hogy a közeli földgázt a háztartásokban hasznosítják. nagyarányú társadalmi összefogással segítették a szükséges vezetékek lefektetését, a szerelést és családönként kétezer forintot fizettek be. eddig már több mint háromezer méter hosszú fővezeték rakta le és a múlt év végén a középületeken, óvodákon és iskolákon kívül már több mint hatvan családnál is gázzal fűtöttek. a gázbevezetési munkákat jelenleg is folytatják a faluban és a nyárig mind a négyszáz család lakásába eljut a gáz. /mti/

- 16 -

bb. 28. rövidesen megkezdődik a szekszárdi műszergyár építése - az új üzem előhírnöke, a szakembereket képző „tangyár”,

i kf/gy/vg

1962. február 20.

a mechanikai mérőműszerek gyára mintegy 95 millió forintos költséggel korszerű műszergyárt épít szekszárdon. ebben az évben 18 millió forintot költenek a legfontosabb munkákra, az ut, a villany, a vízhálózat építésére, alapozásra, stb. a jövő évtől kezdve folyamatosan készül el a 8 000 négyzetméter területű üzem, a gépműhelyek, a szerelde, a korszerű kikészítő műhelyek, s a kétemeletes irodaépület, amelynek földszintjén ezer személyes öltöző, mosdó is helyet kap. külön épületbe rendezik be az ugyancsak ezer személyes konyhát és éttermet. a több mint 1 000 főt foglalkoztató új gyár építése 1964-ben fejeződik be és a mechanikai mérőműszerek gyárában nagytömegben készülő termékeket többek között a kilométerórákat, fessmérőket állítja majd elő.

a műszeripar újabb vidéki üzemének előhírnöke a nyáron felépülő tanműhely, amelyet akár „tangyárnak”, is lehet nevezni. az mmgy ugyanis kétmillió forintos költséggel korszerű műhelyeket, oktató termeket, s ezekhez öltözőket, mosdókat, éttermet építtetett, ahol már az idén megkezdik - mintegy 120 tanuló - a leendő gyár első helyi szakembereinek a képzését. /mti/

bb. 32. megkezdtek az olasz félautomata csőgyártó berendezés próbáit a nyergesujfalu eternit-gyárban

vid te/gy/ki

1962. február 20.

a nyergesujfalui eternit művek hatalmas új csarnokában olasz csőgyártógépet állítottak munkába, s ezzel megkezdik a csőgyártást. a gyár karbantartói olasz szakemberek irányításával szerelték fel a berendezést s megkezdtek az üzemi próbákat. az új gép naponta hetven tonna csövet gyárt majd, annyit, mint a két régi gép együttesen. bővítik a választékot is. eddig csak 50-300 milliméter átmérőjű csöveket készítettek, ezután 500 milliméterest is gyárthatnak. a második negyedévtől - amikor megkezdik az új géppel a termelést - feleslegessé válik az azbesztcsövek importálása és az eddiginél több jut a termelőszövetkezeti öntözőtelepek, a falusi vízhálózatok építéséhez. a hatvanhárom millió forintos beruházás öt év alatt megtérül. /mti/

- 17 -

10.10

10.10

bb 23. tizenegy művelődési házzal gazdagodnak az idén pest megye falvai - eddig nyolcmillió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel a lakosság

i áe/hné vm fm

1962. február 20.

az idén mintegy 69 millió forintot költ az állam pest megye községeinek és városainak fejlesztésére. a lakosság eddig már 8 millió forint értékű társadalmi munkát ajánlott fel a tervek végrehajtásához. az állami beruházásokon kívül sok más feladatot oldanak meg a községek saját erőforrásaikból. a központi beruházásból készülő iskolaépítkezéseket például további 41 tanterem építésével egészítik ki, 14 község lakosai pedig orvosi rendelőt és orvoslakást építenek. nyolc községben sportpályát kap az ifjúság, s az év folyamán felépül 11 művelődési ház is a szétszórtabb tanyai településeken. bár pest megyében már befejeződött a falvak villamosítása, az ideai hálózatbővítések lehetővé teszik, hogy több mint 4600 új fogyasztót kapcsoljanak be a távoli tanyai településeken. csaknem minden község érdekelt az ut-és járdaépítésekben, illetve felújításokban, amit az idén mintegy 307.000 négyzetméternyi területen végeznek el./mti/

- . . -

bb 35. anyagmozgatás gombnyomásra az ujszegedi kender-Lenszövőben

vid te vm ki

1962. február 20.

az ujszegedi kender-Lenszövő vállalatnál ötletes berendezéssel gépesítették, illetve félig automatizálták az üzemben a legnehezebb fizikai munkát, a lánchengerek szállítását. a felvetőben készülő, csaknem féltonnás lánchengereket ezelőtt targoncákra, majd felvonóra emelgették, s így juttatták át a távolabbi szövődébe. az új módszer alapján függő sín pályát készítettek a két épület között, s a nehéz munka helyett egy gombnyomás elegendő, hogy a hatalmas hengerek a sín pályán rendeltetési helyükre jussanak. a berendezés költsége a könnyű és gyors anyagmozgatással hamar megtérül.

az idén mintegy 16 millió forintot fordítanak az üzem termelésének további tökéletesítésére, műszaki fejlesztésére, új berendezésekre./mti/

- . . -

- 18 -

10.13

10⁵

[Handwritten signature]

bb 30. rendelkezés a középiskolai felvételekről - hatvanezer tanuló iratkozhat be első osztályba az új tanévre

i vt/gg vm sr

1962. február 20.

a művelődésügyi közlöny legutóbbi számában rendelkezés jelent meg az 1962-1963-as tanévi középiskolai felvételekről. középiskolába jelentkezhet minden olyan nyolcadik osztályos általános iskolai tanuló, akinek félévi tanulmányi eredménye legalább közepes. az iskolák igazgatóit a felvételi munkában az iskolai társadalmi bizottság segíti, mely véleményező, javaslattevő szerv. a felvételtől - a bizottság meghallgatása után - a középiskola igazgatója dönt. erről írásban értesíti az általános iskolák igazgatóit, s egyidejűleg visszaküldi a fel nem vett tanulók jelentkezési lapját.

a rendelkezés értelmében a felvételek elbírálásakor elsősorban a tanulmányi eredményt kell figyelembe venni, továbbá a közösségi magatartást és az uttörő-szervezetben végzett munkát is. az eddigi gyakorlattól eltérően a gimnázium-társadalmi bizottság egyidőben bírálja el a gimnáziumba jelentkezett, valamint a más középiskolából elutasított, de második helyen ugyancsak gimnáziumba jelentkezett tanulók felvételi kérelmét. az elutasított tanulók szüleivel az általános iskola igazgatója május 30-ig írásban közli, hogy a társadalmi bizottság miért nem javasolta gyermeküket továbbtanulásra.

az ipari és mezőgazdasági technikumokba felvehető korhatára változatlanul a 18. életév, más középiskolába csak a 17. évüket be nem töltött fiatalok jelentkezését fogadják el.

a művelődésügyi minisztériumban kapott tájékoztatás szerint az 1962-1963-as oktatási évre a középiskolák első osztályaiba előreláthatólag 60.000 tanuló felvételére nyílik lehetőség. ebből mintegy negyvenezeren gimnáziumba, a többiek szakközépiskolákba, illetve ipari mezőgazdasági és közgazdasági technikumba kerülnek./mti/

- . . -

10.26

10⁵

- 19 -

[Handwritten signature]

bb 34. legapróbb és legveszedelmesebb ellenségünk: a vírus - miért nehéz megelőzni és gyógyítani a vírusok okozta megbetegedéseket?

1 ms/gk vm sr

1962. február 20.

a nagy tudományos felfedezések között szerény évszámként huzódik meg 1892, pedig a fertőző betegségek elleni küzdelem egyik határkövét jelzi. 70 évvel ezelőtt - számolt be szentpétervári Dmitrij Ivanovszkij orosz tudós az első virusszűrési kísérletekről. Ivanovszkij a mozaik-betegségben szenvedő dohánynövény kipréselt nedvét mázatlan porcelánedényben szűrte át és megállapította, hogy átszűrött lé is megtartja fertőző tulajdonságát, megfertőzi az egészséges dohánynövényt a betegséggel. eleinte a kutatók kétféle magyarázatot tartottak lehetségesnek erre a jelenségre. az egyik, hogy a betegséget okozó anyag oldatban van jelen a folyadékban, a másik pedig, hogy olyan kicsiny élőlények okozzák a növény megbetegedését, amelyek az edény mikroszkopikus likacsain is átjutnak.

a tudomány fejlődésével az utóbbi álláspont bizonyult helytállónak. a műszerek tökéletesedésével sikerült láthatóvá tenni ezeket a baktériumoknál jóval kisebb, legfeljebb 0.4 mikron nagyságu, vagyis 0.0004 milliméternél is kisebb élőlényeket, amelyekről egyre többet hallunk a különböző fertőző betegségekkel kapcsolatban.

az országos közegészségügyi intézet vírusosztályán a következőket mondták a magyar távirati iroda munkatársának a víruskutatások mai helyzetéről.

- annak, hogy a vírusok okozta megbetegedések annyira előtérbe kerültek, egyik fő oka, hogy a tudomány fejlődése következtében erősen csökkent az egyéb kórokozók jelentősége. az orvostudomány ma már meghatározta a legtöbb fertőző baktérium tulajdonságait és elpusztításukra egyre hatásosabb készítmények állnak rendelkezésre. különösen nagy fejlődést jelentett az antibiotikumok alkalmazása, de éppen ez terelte a figyelmet a vírusokra is. a vírusok ugyanis - ellentétben a baktériumokkal, amelyek a szervezeten kívül is képesek megélni és különböző táptalajokon is tenyészthetők - kizárólag az élő sejtben találják meg életlehetőségeiket. a kemoterápiás készítmények és az antibiotikumok velük szemben hatástalanok; eddig még nem sikerült olyan szereket előállítani, amelyekkel a megbetegedett ember szervezetében el lehetne pusztítani a vírusokat s ilyen módon lehetne a betegséget gyógyítani. ennek oka, hogy mivel a vírusok a sejtekben szaporodnak, a szaporodásukat gátló anyagok magát a szervezetet is károsítanák. a vírusok felépítésében nagy szerepet játszanak a nukleinsavak s a vírussal fertőzött sejtekben növekszik ezek termelése.
/folyt.köv./

10.33

11.10

- 20 -

/bb 34. legapróbb.....1.folyt./vm

na sikerülne olyan szert előállítani, amely a nukleinsavak termelését a szervezet károsítása nélkül lényegesen lassítaná, ezzel meg lehetne akadályozni a vírusok szaporodását.

- újabban isaacs angol tudós és munkatársai, valamint az ő nyomukban más kutatók olyan interferonnak nevezett fehérjeszerű anyagokat találtak, amelyek hatékonyan gátolják a vírusok szaporodását. kutatásaikat arra alapozzák, hogy olyan sejtben, amelyet egyfajta vírus megtámadott, bizonyos más vírusok nem képesek szaporodni. a kutatók ezt a jelenséget interferenciának nevezik és ennek legalább is egyik oka az erről elnevezett interferon.

- szerencsére sokkal kedvezőbb a helyzet a vírusok okozta betegségek megelőzése terén. amikor jenner, a nagy angol orvos felfedezte a a himlő elleni vakcinát, fogalma sem volt arról, hogy az első, vírusbetegség elleni védőoltást adja az emberiség kezébe. pasteur, aki a vírus szót a mainál általánosabb értelemben használta a fertőző anyagok megjelölésére, megalkotta a veszettség elleni vakcinát, amellyel egy újabb vírusbetegséget küzdött le. és éppen napjainkban oldódott meg - minden valószínűség szerint véglegesen - a járványos gyermekbénulásnak nevezett vírusbetegség megelőzése az élő, gyengített vakcina felfedezésével.

- napjainkban világszerte főleg az influenza és a kanyaró elleni védőoltások kérdését tanulmányozzák. ezekkel a kérdésekkel foglalkozik az országos közegészségügyi intézet is. a kanyarónál ez a kérdés az oltóanyagtermelés előkészítésének stádiumában van, az influenza vonatkozásában viszont már folyamatban van bizonyos oltóanyagtermelés. az influenza-probléma különösen nehéz, azért mert itt a betegséget okozó virustörzsek száma rendkívül nagy. a súlyos influenzajárványokat mindig olyan virustörzsek okozták, amelyek addig nem szerepeltek, s így az emberi vérsavóban nem volt ellenanyaguk. ez volt a helyzet néhány évvel ezelőtt az ugynevezett ázsiai influenzával kapcsolatban is.

- a kanyaró és az influenza elleni védőoltások problémáján kívül az intézet állandóan ellenőrzi a gyermekbénulás elleni védőoltások eredményességét. foglalkozik továbbá a nemrégiben fel lépett fertőző kötőhártyagyulladás okainak vizsgálatával, valamint egyéb időszakos járványügyi kérdések virustani vonatkozásaival./mti/

10.38

11.10

- 21 -

bb. 26. a szolnok megyei termelőszövetkezetek közös építővállalatai eddig 60 millió forint értékű beruházásra kötötték szerződést

vid j/gy/ká

1962. február 20.

szolnok megye legtöbb járásában és városában megalakultak a termelőszövetkezetek közös építő vállalatai. a közös csoportok szakember irányításával majdnem teljes egészében vállalják a termelőszövetkezetek erre az esztendőre tervezett gazdasági építkezéseit. a megyei beruházási irodánál eddig 74 sertésfiasztató, szarvasmarha istálló, borjunevelő, hizlalda, góré felépítésére kötötték meg a szerződést. mindent egybevéve 60 millió forint értékű munkában állapodtak meg. /mti/

bb. 29. elkészült sátoraljaujhely belvárosának huszonötéves fejlesztési terve

vid te/gy/ki

1962. február 20.

sátoraljaujhely központjának kialakítására - a tanács megbízásából - 25 éves rendezési tervet készítettek.

eszerint a következő két évtizedben a jelenlegi belvárosban csaknem száz régi épületet bontanak le, s helyettük hetven egészséges, korszerű, emeletes lakóházat építenek, nyolcszáz lakással. az új otthonokba költöző dolgozók gyermekeinek elhelyezésére ötven személyes óvodát és 40 személyes bölcsődét nyitnak. a kisipari termelőszövetkezetek korszerű tanműhelyt létesítenek, amely szép épületben kap majd helyet. a város központjában felépülő párház előtt felvonulási teret képeznek ki. a jelenlegi kinizsi étterem lebontása után 200 személyes vendéglátóipari kombinátot építenek. ebben gépesített konyhát, reprezentatív éttermet és cukrászdát helyeznek el.

a dózsa györgy uton szálloda, a hősök terén pedig százszemélyes turistaszálló építését tervezik. ezenkívül a különböző vállalatok és intézmények részére irodaházat építenek, a belváros közepén fedett piaci csarnokot nyitnak, amelyben jól felszerelt üzletek várják majd a vásárlókat. felépül a büfével, váróteremmel felszerelt központi autóbuszállomás és a várost átszelő kisvasuti pályát a város szélére helyezik át. már a következő években átépítik a városon átvezető 34-es főútvonalat, s ennek tehermentesítésére csaknem két kilométer hosszú új utat nyitnak, amely az idén készül el. /folyt. köv./

bb. 29. /elkészült sátoraljaujhely... folyt./ gy

a belvárosban épülő új létesítmények környékén hét virágos parkot alakítanak ki.

a városközpont rendezési és fejlesztési tervét az ém város-építési tervező vállalat mérnökei készítették. /mti/

bb. 36. két év alatt huszmillió forint értékű új gép a hőmezővásárhelyi kötöttárugyárban

vid te/gy/ki

1962. február 20.

a hőmezővásárhelyi kötöttárugyárban fokozatosan minőségi divatcikkek gyártására rendezkednek be és a gyártását állandóan növelik. ennek megfelelően tavaly 12 millió forint értékű külföldi gép érkezett, az idén pedig nyolcmillió forint értékű gépet várnak az üzembe. a múlt év végén szállítottak két nagy kötőgépet most szerelik az angol szakemberek. a két gép együtt az idén kétszáz ezer, újvonalu, divatos női és férfi kardigánnal növeli a gyár termelését. a német demokratikus köztársaságból kapott újabb körkötőgépekkel a gyermek tréningruhák gyártását a tavalyinak több mint kétszeresére: nyolcszáz ezerre növelik. az idén újabb két nagy teljesítményű angol gépet is felszerelnek. ezek együttesen száz ezer finomkötésű női és férfi pulóvert, kardigánt készíthetnek évente. /mti/

bb 37. „törzsvendégek,, és új résztvevők az idei országos mezőgazdasági kiállításon

ő vid so/sze vm ká

1962. február 20.

az országos mezőgazdasági kiállítás szigorubb részvételi feltételei ellenére eddig több mint hétszáz termelőszövetkezet és számos állami gazdaság, kertészeti vállalat jelentette be, hogy a kitűzött célokat elérve részt kíván venni a növénytermesztési, állattenyésztési és más bemutatókon.

békés megyéből több kiváló termelőszövetkezet valóságos törzsvendége már a kiállításnak. az országoshírű füzesgyarmati vörös csillag termelőszövetkezet, amely virágzó gazdaságot teremtett a sárrét szikes talaján, az idén a külföldi buzafajták termesztésével elért eredményeit kívánja bemutatni. törzsvendégeként érkeznek a kiállításra a sárrét híres pásztor-dinasztiáinak sarjai is, köztük a füzesgyarmati juhászok, akik több mint 13 kiló gyapjut adó kosokat 10 kilón felüli gyapjutermelésű anyajuhokat állítanak ki. a nagyszénási dózsa termelőszövetkezet, amely eddig hat országos és helyi kiállítási nagydíjat szerzett, angol importsertések fajtiszta utódait hozza fel budapestre. békés megyéből az idén először jelentkeztek kiállítóként a termelőszövetkezeti ifjúsági brigádok. a megyesegyházi, tótkomlói, nagyszénási, végegyházi, eleki fiatalok főleg szarvasmarha, sertésenyésztési eredményeiket, kertészeti termékeiket kívánják bemutatni.

zala megyéből a korábbi kiállításokon csak néhány állami gazdaság és egyénileg gazdálkodó szerepelt. az idén már a termelőszövetkezetek is ott lesznek. a tájadosítóknek megfelelően az eddig jelentkezett husz közös gazdaság elsősorban az állattenyésztés fejlesztésében elért sikerekről számol be. a zalaszentgróti állami gazdaság európa-szerte ismert és keresett jonathán almájával vesz részt a kiállításon.

vas megye mezőgazdasága is méltóan képviselteti magát a nagy őszi seregszemlén. szarvasmarhatenyésztési sikereiről kíván számot adni a büki lenin, a nagygeresdi petőfi, a vásárosmiskei béke és a sárvári kossuth termelőszövetkezet. a nyugat-dunántul egyik legnagyobb gyümölcsstermesztő gazdasága a kelédi micsurin olasz és besztercei szilvával jelentkezett.

szép terveket dolgozott ki a kiállításra a pécsi kertészeti vállalat. az erfurtban aranyérmet és két bronzérmet nyert kertészek virágkertjük kicsinyített mását szeretnék kialakítani a kiállítás területén./mti/

12.05

13.10

- 24 -

bb 38. a kukorica növényvédelméről, új készítmények előállításáról tanácskoztak a növényvédelmi tudományos értekezlet

ti le vm ká

1962. február 20.

kedden folytatta munkáját a növényvédelmi tudományos értekezlet a technika nézében. a délelőtti plenáris ülés központi témája a kukorica növényvédelme volt.

a tanácskozáson beszámoltak a kukorica jelenlegi legnagyobb ellensége, a rostos üszög elleni küzdelem eredményeiről. ez a betegség gyengébb talajokon, kedvezőtlen körülmények között a termésnek 60-70 százalékát is elviszi. az eddigi kutatások szerint fellépését, terjedését elsősorban jó agrotechnikával lehet megakadályozni. a kísérletek azt mutatják, hogy a teljesen gyommentes állományban a rostos üszög fertőzés 30 százalékkal, bőséges műtrágyázással pedig 60 százalékkal csökken. a tanácskozáson ismertették azoknak az összehasonlító vizsgálatoknak az eredményeit is, amelyekkel megállapították, hogy az egyes kukoricafajták és hibridek hogyan viselkednek a rostos üszöggel szemben. ennek alapján gyakorlati tájékoztatást adnak a termelőknek a fajták és hibridek ellenálló képességéről.

délután növénykórtani és kémiai szakülést tartottak. az utóbbin a növényvédelmi kutató intézet és a nehézipari kutató intézet munkatársai beszámoltak az új növényvédő és gyomirtószer előállításáról, illetve az ezzel kapcsolatos kísérletekről./mti/

- 25 -

bb 40. időjárásjelentés

te vm

1962. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án, kedden délben 12 órakor:

mérsékelt, időnként élénk északnyugati északi szél

az elmúlt nap folyamán európa térségében mindenütt megszűntek a viharos szelek, miután a szokatlanul nagy légnyomáskülönbségek kiegyenlítődtek. nyugat-európában tovább tart a szubtrópusi meleg levegő uralma, emiatt az éjszaka folyamán csak plusz 3-plusz 7 fokig hűlt le a levegő. ezzel szemben kelet-és észak-európában erős fagyok voltak. ezeken a területeken a hideg fokozódása figyelhető meg. hazánkban tegnap tulnyomórészt borult idő volt, csak néhány helyen sütött ki a nap rövid időre, napközben egy északnyugatról-délkeletre vonuló meleg front érintette az ország területét, emiatt kevés hely kivételével több órán át havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-4 milliméter között volt. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 5-8, a duna vonalától keletre viszont csak 0-plusz 4 fokig emelkedett.

ma reggel a tiszántúlon, az északi hegyvidéken és a délnyugati határ mentén néhányfokos fagyok voltak, máshol csak plusz 1-plusz 4 fokig hűlt le a levegő. a ma reggeli jelentések szerint a tiszántúlon még több centiméteres összefüggő hóréteg található - sportolásra alkalmas hó a következő helyeken található. kékestető 24, galyatető 12, mátraháza 11, misinatető 10 centiméter.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke plusz 3.2 fok volt, 2.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

mérsékelt, időnként élénk északnyugati-északi szél, felhőátvonulások, főként északon és keleten kisebb esővel, hószállingózással.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton minusz 1-plusz 2, keleten minusz 1-minusz 4 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3-plusz 6 fok között.

a duna vizállása ma reggel 354 centiméter./mti/

- . -

- 26 -

13.30

11.15
/kk

bb. 39. eltemették molnár annát, a munkásmozgalom régi harcosát
vid tr/gy/fm 1962. február 20.

szolnokon hetvenegy éves korában elhunyt molnár anna, a munkásmozgalom és a párt régi harcosa. molnár anna 1917 óta résztvevett a munkásmozgalomban és 1919-től tagja volt a kommunista pártnak. a tanácsköztársaság idején szolnok megye direktóriumának tagjaként működött.

/mti/ molnár annát nagy részvétellel temették el szolnokon.

.-.

bb. 41. az szkp 22. kongresszusának hatása ideológiai munkánkra
gy/cz 1962. február 20.

szerkesztősegeink rendelkezésére bocsátjuk szirmai istván elvtárs beszédének rövidített szövegét, amely február 19-én, hétfőn a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján hangzott el.

1. a békés egymás mellett élésért folyó harc

a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa is - a kommunista és munkáspártok közös értekezletének megfelelően - korunk fő tartalmának a két világrendszer harcát, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetet jelöli meg. a harc formája: az imperialistákra kényszerített békés verseny. a szocializmus erőinek a béke más erőivel együtt eddig sikerült megakadályozniuk a világháború kitörését, és sikerült békés versenyre kényszeríteniük a kapitalizmust. az egész emberiség érdeke, hogy ez a békés verseny folytatódjék és a szocializmus elkerülhetetlen győzelmével teljesüljön be.

mi azt hirdetjük, hogy a békés verseny a szocializmus és a kapitalizmus erői között osztályerők harca.

a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom célja mit sem változott. a stratégiai cél: a szocializmus győzelme az egész világon. a kommunista és munkáspártok meghatározása korunk fő jellegzetességéről, hogy a történelmet, az emberi társadalmat döntően a szocializmus erői formálják. mi ismerjük a szocialista társadalom fejlődésének, erősödésének ütemét, szemben a kapitalizmus mélyülő válságával - ennek ellenére, mint ahogy eddig is elutasítjuk a forradalom erőszakos exportjára vonatkozó gondolatokat.

/folyt. köv./

13.45

15.20

/kk

- 27 -

bb 40. időjárásjelentés

te vm

1962. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án, kedden délben 12 órakor:

mérsékelt, időnként élénk északnyugati északi szél

az elmúlt nap folyamán európa térségében mindenütt megszűntek a viharos szelek, miután a szokatlanul nagy légnyomáskülönbségek kiegyenlítődtek. nyugat-európában tovább tart a szubtrópusi meleg levegő uralma, emiatt az éjszaka folyamán csak plusz 3-plusz 7 fokig hűlt le a levegő. ezzel szemben kelet-és észak-európában erős fagyok voltak. ezeken a területeken a hideg fokozódása figyelhető meg. hazánkban tegnap tulnyomórészt borult idő volt, csak néhány helyen sütött ki a nap rövid időre. napközben egy északnyugatról-délkeletre vonuló meleg front érintette az ország területét, emiatt kevés hely kivételével több órán át havazott. a lehullott csapadék mennyisége általában 1-4 milliméter között volt. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 5-8, a duna vonalától keletre viszont csak 0-plusz 4 fokig emelkedett.

ma reggel a tiszántúlon, az északi hegyvidéken és a délnyugati határ mentén néhányfokos fagyok voltak, máshol csak plusz 1-plusz 4 fokig hűlt le a levegő. a ma reggeli jelentések szerint a tiszántúlon még több centiméteres összefüggő hóréteg található - sportolásra alkalmas hó a következő helyeken található. kékestető 24, galyatető 12, mátraháza 11, misinatető 10 centiméter.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke plusz 3.2 fok volt, 2.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

mérsékelt, időnként élénk északnyugati-északi szél, felhőátvonulások, főként északon és keleten kisebb esővel, hószállingózással.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton mínusz 1-plusz 2, keleten mínusz 1-mínusz 4 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 3-plusz 6 fok között.

a duna vizállása ma reggel 354 centiméter./mti/

- . -

- 26 -

13.30

11.54
/kk

bb. 39. eltemették molnár annát, a munkásmozgalom régi harcosát
vid tr/gy/fm 1962. február 20.

szolnokon hetvenegy éves korában elhunyt molnár anna, a munkásmozgalom és a párt régi harcosa. molnár anna 1917 óta résztvevett a munkásmozgalomban és 1919-től tagja volt a kommunista pártnak. a tanácsköztársaság idején szolnok megye direktóriumának tagjaként működött.

molnár annát nagy részvétellel temették el szolnokon.
/mti/

..

bb. 41. az szkp 22. kongresszusának hatása ideológiai munkánkra
gy/cz 1962. február 20.

szerkesztőseink rendelkezésére bocsátjuk szirmai istván elvtárs beszédének rövidített szövegét, amely február 19-én, hétfőn a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján hangzott el.

1. a békés egymás mellett élésért folyó harc

a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa is - a kommunista és munkáspártok közös értekezletének megfelelően - korunk fő tartalmának a két világrendszer harcát, a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenetet jelöli meg. a harc formája: az imperialistákra kényszerített békés verseny. a szocializmus erőinek a béke más erőivel együtt eddig sikerült megakadályozniuk a világháború kitörését, és sikerült békés versenyre kényszeríteniük a kapitalizmust. az egész emberiség érdeke, hogy ez a békés verseny folytatódjék és a szocializmus elkerülhetetlen győzelmével teljesüljön be.

mi azt hirdetjük, hogy a békés verseny a szocializmus és a kapitalizmus erői között osztályerők harca.

a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom célja mit sem változott. a stratégiai cél: a szocializmus győzelme az egész világon. a kommunista és munkáspártok meghatározása korunk fő jellegzetességéről, hogy a történelmet, az emberi társadalmat döntően a szocializmus erői formálják. mi ismerjük a szocialista társadalom fejlődésének, erősödésének ütemét, szemben a kapitalizmus mélyülő válságával - ennek ellenére, mint ahogy eddig is elutasítjuk a forradalom erőszakos exportjára vonatkozó gondolatokat.

/folyt. köv./

13.45

15.20

/kk

- 27 -

bb. 41. / az szkp 22. kongresszusának... 1. folyt./ gy

mi, kommunisták egyetlen népre sem erőszakolunk fegyveres eszközökkel olyan társadalmi rendet, amelyet az a nép nem akar, nem harcol ki a maga erejével.

de megingathatatlan meggyőződésünk, hogy rövidebb-hosszabb idő alatt minden nép arra az elhatározásra jut, hogy elveti a kapitalizmus embertelen rendjét és minden külső erőszak nélkül, békés vagy fegyveres harc útján kivívja a néphatalmat és felépíti a szocialista rendet.

a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa mérleget készített a 20. kongresszus óta eltelt eseményekről, a hat-estendő harcok eredményeinek marxista-leninista elemzése azt bizonyítja, hogy a 20. és a 22. kongresszus, illetve a kommunista és munkáspártok 1957-ben és 1960-ban kialakított közös fő vonala és politikája nem jelent meghátrálást az imperializmus, a kolonializmus elöl, ellenkezőleg, ez a politika kényszerítette az elmúlt hat évben és kényszeríti ma meghátrálásra az imperializmust.

feje tetejére állított logikával lehet csak a békés egymás mellett élésért és a gyarmati népek felszabadításáért folyó harcot szétválasztani, vagy még inkább: egymással szembeállítani. hiszen a gyarmati népek felszabadításukért vívott harca azért lehet eredményesebb, mert a szocializmus növekvő erői képesek fékezni az imperializmust, és példát mutatnak a felszabadulásukért harcoló népek társadalmi fejlődése számára, a gyarmati népek felszabadulását nagymértékben elősegíti a szocialista világrendszer fejlődése, erejének növekedése és egysége. másrészt az általános leszerelésért folyó harc éppen a gyarmati rendszer fenntartását szolgáló imperialista fegyveres erők és katonai blokkok felszámolását célozza. aki a nemzeti függetlenségi mozgalmat és a gyarmati felszabadító harcot szembeállítja a békés egymás mellett élés politikájával, az lényegében azonos platformra kerül a revizionizmussal, amely tagadja a koeegzisztencia forradalmi, osztályharcos jellegét. a fenti álbaloldali, álforradalmi nézet nem képes megérteni, hogy a békés egymás mellett élés a forradalmi harc olyan formája, amely a jelen körülmények között a legjobb feltételeket teremti meg korunk fő forradalmi erőinek - a szocialista tábornak, a nemzetközi munkásmozgalomnak és a nemzeti felszabadító harcnak - egyesült támadására az imperializmus ellen.

/folyt. köv./

14. 10

15. 20

- 28 -

bb. 41. / az szkp 22. kongresszusának... 2. folyt./ gy

az emberiség haladásáért folytatott forradalmi harcnak jelenleg az a sajátossága, hogy egyetlen áradatban egyesül korunk három alapvető forradalmi ereje: a szocialista világrendszer, a nemzetközi munkásmozgalom és a nemzeti felszabadító harc. és ez az egységes áradat a békés egymás mellett élés keretei között más-más módszerekkel, de egyesült erővel ostromolja az imperialista világrendszer hadállásait.

milyen eszközökkel folytatjuk mi, a szocialista tábor országai a harcot? erre a kérdésre egyszerű a válasz. nem atom-bombával, nem fegyverrel, nem erőszakos hódítással, hanem eszméink mielőbbi megvalósításával, igazságunk eszmei fegyverzetével. a kapitalista társadalomnál gazdagabb társadalmat építünk, - a szovjetunióban már a kommunista társadalmat építik, amely az emberi tevékenység legfőbb ágazatában, az anyagi termelésben, a munka termelékenységében is túlhaladja a kapitalizmust, és magasabb anyagi, szociális és kulturális életszínvonalat nyújt az embereknek.

2. a kommunizmus építésének törvényei közösek

a kommunizmus építésének programja a szovjetunió kommunista pártjának, a szovjetunió népeinek nemzeti programja, de egyben olyan nemzetközi program is, amely tudományosan összegezi a kommunista társadalom építésének általános érvényű törvényeit és azokat a tennivalókat, amelyek e törvényekből adódnak.

a kommunizmus építésének fő törvényszerűségei általános érvényűek, meghatározzák a mi fejlődésünk útját is.

a kommunizmus építésének fő törvényszerűségei minden szocializmust építő országra érvényesek, ahogyan ma a szocializmus építésének általános érvényű törvényszerűségei is hatnak valamennyi szocializmust építő országban. természetesen egy kommunista párt kongresszusának határozatai nem kötelezőek más pártokra nézve. ilyen kötelezettség a nemzetközi kommunista mozgalomban - amelynek pártjai önállóak és egyenjogúak - nincs. de ugyanakkor természetes követelmény, hogy minden forradalmi párt hasznosítsa a nemzetközi forradalmi és munkásmozgalom jó és rossz tapasztalatait, a marxizmus - leninizmus új felismeréseit. káros a forradalmi munkásmozgalomra az az albán gyakorlat, amely azzal az ürüggyel, hogy egy párt határozatai nem érvényesek más pártokra nézve, elzárkózik a marxizmus új felismeréseinek alkalmazásától.

/folyt. köv./

14. 17

15. 20

- 29 -

bb. 41. / az szkp 22. kongresszusának... 3. folyt./ gy

aki tárgyilagosan mérlegel, azt sem hagyhatja figyelmen kívül, hogy a szóban levő kongresszus a nemzetközi forradalmi munkásmozgalom legtapasztaltabb csapatának; a szovjetunió kommunista pártjának a kongresszusa volt. az 1957-es és az 1960-as moszkvai tanácskozásoknak a nemzetközi helyzetről szóló elemzése és a forradalmi munkásmozgalom feladatairól tett megállapításai elvi alapját képezik a 22. kongresszus döntéseinek. ezeken a tanácskozásokon ott voltak, az elemző munkában és határozatok meghozatalában részt vettek az összes marxista-leninista pártok. az elemző munkát segítette és a közösen megszövegezett döntéseket a szovjetunió kommunista pártján kívül még nyolcvan párt tette magáévá.

a mi pártunk is részt vett a tanácskozásokon és az ott hozott döntésekhez hűen alakítja politikáját. ez nemcsak proletárinternacionalista kötelessége, de amint az eredmények igazolják - sajátosan magyar érdek is.

a kommunizmus szovjet programja tartalmazza a kommunista építés nemzetközi érvényű törvényeit, amelyeknek ismerete megmutatja mai munkánk távlatait, s iránytűként szolgál mindennapi dolgainkban.

az a kötelességünk, hogy gazdasági, társadalmi, politikai viszonyainkat konkrétan elemezzük, önálló, marxista-leninista vizsgálódás alapján jelöljük ki soron levő feladatainkat, a kommunista építés elveit, amelyek a szovjetunió fejlődésében megvalósulnak, nem plántálhatjuk át mechanikusan a mi társadalmunkba.

azt, hogy milyen ütemben megyünk előre, a magyar dolgozó, alkotó tömegek hozzáállása, a vezetés színvonala és jelentős mértékben a propagandamunka hatékonysága szabja meg.

3. folytatjuk a kétfrontos harcot

a személyi kultusz bírálata nem öncél és nem a hegedő sebek felszaggatása. az előrehaladás feltétele, hogy megtisztítsuk a kommunista mozgalmat mindattól, ami visszafelé húz, elhomályosítja a lenini elvszerűséget, zavarja a marxista-leninista tisztánlátást, csökkenti a néptömegek alkotó energiáját.

az ellenség úgy próbálta feltüntetni a dolgot, hogy a személyi kultusz a szocialista rendszer szükségszerű terméke, hogy a szocialista rendszer, a marxizmus-leninizmus lényegéből következik. ezt a szocialista rendre szórt rágalmat most a 22. kongresszus utján újra felmelegítik.
/folyt. köv./

14.25
15.20

- 30 -

bb. 41. / az szkp 22. kongresszusának... 4. folyt./ gy

a valóság az, hogy a személyi kultusz mindig idegen test volt a marxista munkásmozgalomban, nem a marxizmus, a szocializmus, hanem tőle idegen hatások terméke.

nekünk az a véleményünk - és ezt nem rejtjük véka alá -, hogy helyes és szükséges volt a szovjetunióban a személyi kultusz és a pártellenes frakció kiméretlen teleplezése. helyes és szükséges volt az albán vezetők káros, a szocialista tábor egységét megbontó tevékenységének teleplezése. helyes és szükséges, mert az a szektás gyakorlat, amit ezek az emberek az albán állam és párt vezetésében megvalósítanak, nemcsak az albán párt, a szocialista építésben eddig elért eredményeiket, egységét veszélyezteti, hanem az egész forradalmi munkásmozgalmat kompromittálja, ha a forradalmi munkásmozgalom nagyon erélyesen nem határolja el magát az albán kalandorok ismert módszereitől.

mi, magyar kommunisták, jól értjük, hogy a dogmatizmus elleni harc és a kommunizmus építésének programja szorosan összefüggnek. a kommunizmus felépítéséhez, a társadalom minden energiájának mozgósítása szükséges. ennek viszont feltétele, hogy gyökeresen felszámoljuk a múlt hibáit, eltakarítsuk az utból mindazt, ami visszahúz, ami rossz. az élet bizonyítja, hogy az épülő szocialista társadalomban és a megvalósult szocialista társadalom körülményei között is vannak erők, amelyek a társadalom fejlődését gátolják. enver hodzsa, mehmet shehu és családi klikkjük politikájában ez a káros, rossznak bizonyult elv lép fel most ismét a nemzetközi forradalmi munkásmozgalomban. miért teszik ezt? hogy megvédjék a személyi hatalmukat, nem törődve azzal, hogy kárt okoznak népüknek és a nemzetközi munkásmozgalomnak.

a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa igazolta, megerősítette a magyar szocialista munkáspárt politikáját. ez a politikai vonal stabil, nem változik. a dolgozó emberek látják munkájuk értelmét, eredményét, amihez további bátortást ad az a perspektíva, amit a 22. kongresszus ad.

vannak azonban még a mi társadalmunkban másfajta emberek is; a munkásosztály hatalmának ellenségei, revizionisták, bizonytalanok, ingadozók, várakozók, elmaradott polgári szemléletű emberek, akik nem a néphatalom alapjairól bírálják a társadalmi harcainkat. mindezek elenyészően kis hányadát képezik társadalmunknak. mégis foglalkoznunk kell velük, mert gondolataik, kétélyeik, - ha azokat idejében nem leplezzük le, bizonyos, főleg városi kispolgári rétegekben, azok gondolkodásában további zavart idézhetnek elő és mert az ezek elleni eszmei harc növeli a szemléletbeli éberséget.

a 22. kongresszus után is akadnak még olyan emberek nálunk, akik azt kérdezik: mi a garanciája annak, hogy a személyi kultusz, az országvezetés szektás gyakorlata nem tér vissza. mi nyújthat több garanciát, mint az, hogy maguk a kommunista pártok leplezték le a személyi kultuszt: mint a marxizmustól idegen gyakorlatot. van-e nagyobb garancia, mint az, hogy a kommunista pártok ma teljes biztonsággal és határozottsággal folytatják a harcot a személyi kultusz és káros következményeinek kiirtásáért. /folyt. köv./

14.33
15.20

- 31 -

/bb 41. az szkp huszonkettedik.....5.folyt./vm

az szkp huszonkettedik kongresszusának a mi pártunk tapasztalataival teljesen egybevágó tanítása, hogy a marxizmus-leninizmus védelméért, terjesztéséért és fejlesztéséért, a polgári s kispolgári eszmék ellen vívott ideológiai harc: a kommunizmus győzelmének feltétele és eszköze.

népfrontpolitikánk jegyében széles politikai szövetségre törekszünk azokkal az emberekkel is, akik nem, vagy még nem a marxizmus-leninizmus hívei, de eleget tesznek állampolgári kötelezettségeiknek, hűek népünkhöz. ez a politikai szövetség azonban, amelyet pártunk, a szocialista munkásosztály vezet, együtt kell, hogy járjon a polgári-kispolgári ideológia elleni küzdelemmel. együttműködünk más világnézeti honfitársainkkal a szocializmus építésében, a szocializmus javára. ha feladnánk az ideológiai harcot, veszélybe kerülne a szövetség és együttműködés tartalma és értelme, célja és hivatása: a szocializmus szolgálata.

a szocializmus elemi érdeke, a széles politikai szövetség őszinteségének és továbbfejlődésének követelménye, hogy elvi vitákban védjük és vigyük győzelemre kommunista eszméinket.

4. a magyar proletárdiktatura

államunk átalakulása szocialista össznépi állammá nem egyszerűen politikai elhatározás kérdése, nem a vezető szervek döntésétől, hanem az objektív társadalmi viszonyok változásaitól és a szocialista építésben előttünk álló feladatok megoldásától függ. sok olyan lényeges társadalmi változás végbement már nálunk is, amelyek alapján jelentősen előrehaladt a proletárdiktatura fokozatos fejlődése össznépi állammá, de ugyanakkor maradtak még olyan feladatok is, amelyeket csak a proletárdiktatura segítségével lehet megoldani, és amelyek megoldása nélkül nem jöhet létre az össznépi állam.

a dolgozó parasztság tulnyomó többségének szervezetbe tömörítésével hazánkban is létrejöttek az egységes szocialista termelési viszonyok. de vajon elmondhatjuk-e, hogy a szocialista termelési viszonyokat már sikerült mindenütt teljesen megszilárdítani és a falu társadalmi életében már végbementek mindazok a társadalmi változások, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a szocializmus teljes győzelméről beszélhessünk?
/folyt.köv./

***x

14.40

16.15 ✓

Al

/bb 41. az szkp huszonkettedik.....6.folyt./vm

nyilvánvaló, hogy ezt még nem mondhatjuk. a mezőgazdaságban a szocialista jelleg megerősítése, a szocializmus teljes győzelméhez szükséges változások végigvitele még előttünk álló feladat.

ezt a feladatot csak a munkásosztály következetes vezetésével lehet megvalósítani.

a mezőgazdaság szocialista átszervezésének eredményeként új osztály van születőben: az egységes szocialista szervezetű parasztság. ennek az új osztálynak a kialakulása és egységbe kovácsolódása még nem fejeződött be, a régi rétegződés tárgyi és lelki maradványai még hatnak. ezeknek a maradványoknak a végleges felszámolása, köztük a kispolgári tendenciák feletti győzelem is, részben a szervezetű gazdálkodás, a szervezetek szocialista jellegének megszilárdításától, részben a parasztság gondolkodás-módjának szocialista átformálására irányuló politikai nevelőmunkától, a szocialista eszmék térhódításától függ. ezt az egész folyamatot lényegesen meggyorsíthatják a szocializmus építésének sikerei, a gazdasági építőmunka különböző ágazataiban -, de nagy szerep jut ebben az ideológiai front munkásainak, tudósoknak, íróknak, pedagógusoknak, a sajtó munkásainak, akiknek az a kötelességük, hogy türelmes, nevelő munkával gazdagítsák a parasztemberek politikai, természettudományos, kulturális ismereteit és gyomlálják a kistulajdonosi szemlélet, a babonák, a tudatlanság hajtásait.

társadalmunk szocialista egysége szempontjából nagy jelentőségű, hogy már kialakult és fejlődőben van az új szocialista értelmiség, az értelmiség problémájával az utóbbi években pártunk sokat foglalkozott. elméletileg és politikailag szétzúzta mind az értelmiség „vezető szerepéről”, szóló revizionista ideológiát, mind pedig a szektás értelmiségellenességet.

bizalommal és megbecsüléssel tekint a párt az értelmiség munkájára, alkotó tevékenységére. a szocializmus útján jelentősen előrehaladt a mi értelmiségünk is. ezt bizonyítja munkája, eszmei-politikai fejlődése. de ahhoz, hogy a fejlődést meggyorsíthassuk, őszintén kell beszélni arról is, hogy a polgári és kispolgári eszmék még sok értelmiségi gondolkodásában is elég mélyen élnek. a polgári-kispolgári nézetek elleni eszmei harc fontos feltétele annak, hogy egész értelmiségünk is szemléletében, gondolkodásában valóban szocialista legyen. ez is a proletárdiktatura pedagógiai funkciójából adódó fontos kötelességünk.

a magyar proletárdiktatura belső elnyomó funkciói fokozatosan veszítenek jelentőségükből. ma már a fő feladat a gazdasági-szervező és nevelő munka, amelyek még az össznépi államban is megmaradnak, sőt még jobban kiteljesednek.

/folyt.köv./

14.45

16.15 ✓

Al

bb 41. /az szkp huszonkettedik ... 7. folyt./ vl

pártunk és államunk lehetőséget nyújt a volt kizsákmányolóknak, hozzátartozóiknak, leszármazottjaiknak a társadalom új rendjébe való beilleszkedésre. ezek az emberek társadalmunk alapvetően teljes jogú polgárai, ha becsületesen dolgoznak, lojálisan viselkednek népi demokratikus rendszerünkkel szemben. nagy többségük él is ezekkel a lehetőségekkel és ellenük semmiféle elnyomásra nincs szükség. vannak azonban olyanok is - konok megszállottak - akik magatartásukban és gondolkodásukban nem vonták le az új helyzetből a megfelelő következtetéseket, nem akarnak beleyugodni helyzetük megváltozásába és különféle formában ellenséges tevékenységet fejtenek ki. természetes, hogy aktív ellenségeinkkel szemben államunk teljes szigorral fellép.

azoknak tehát, akik azt kérdezik, hogy miért van még nálunk proletárdiktatura, azt válaszoljuk: nem fejeződtek még be mindazok a társadalmi változások, amelyek a szocializmusban a belső fejlődés szempontjából az osztályharcot feleslegessé, szükségtelenné teszik. igaz, ez a harc a társadalom belső szervezetét tekintve már nem osztályok ellen, hanem azok maradványai, az osztályellenesség maradvék politikai és ideológiai befolyása ellen folyik.

de ez ma még az osztályharc reális frontja. amikor az osztályharcnak ezen a frontján is teljes győzelmet aratunk - ami már a közeli jövő kérdése - akkor mondhatjuk el, hogy a proletariátus diktatúrája hazánkban minden vonatkozásban betöltötte történelmi hivatását és befejeződött a proletárdiktatura fokozatos átalakulása össznépi állammá.

5. a szocialista ember nevelése

a szovjetunió kommunista pártja programja ideológiai téren az új ember nevelését jelöli meg legfontosabb feladatként. az új ember nevelése nálunk is napirenden lévő feladat.

a párt központi bizottságának határozata a soron levő 8. kongresszus összehívásáról sok fontos elemző munkát ad az ideológiai front munkásainak.

/folyt.köv./

15,05

- 34 -

bb 42. megkezdtek a százegy éves salgóbánya gépesítésének előkészítő munkáit

vid te vm ki

1962.február 20.

a nógrádi szénmedencében a termelési tanácskozásokon 14.000 bányász vitatta meg az ideai feladatokat. a nagy érdeklődés értetű, hiszen a nógrádi bányászok az ideán a terv szerint naponta átlagosan 450 tonnával több szenet termelnek, mint az elmúlt esztendőben, de az összüzemi fejteljesítmény és a minőségi követelmény is nagyobb a tavalyinál.

az ideai nagyobb feladatokra műszaki fejlesztéssel készülnek fel a nógrádi bányászok. különösen jellemző ez a salgói bányára, amely a múlt évben ünnepelte fennállásának századik esztendejét. az ünnepség idején még a régi, hagyományos módszerekkel dolgoztak és most kezdték meg a bánya gépesítését. az üzem egymillió tonna szénvagyonnal rendelkező szilváskőtárójában 350 tonna szenet termelnek naponta. ennek a tárónak az egyes számú siklója baloldalán csoportos kamrafejtés előkészítését kezdték meg, amelyhez két fejtési és két elővájási munkahely tartozik majd. ez a csoportos kamrafejtés lesz a 101 éves salgóbánya első gépesített bányakörlete. a fejtésekben és elővájásokban kóta-féle felrakógépeket állítanak munkába. a rakodógépek kisebb teljesítményű kaparóberendezésekre dolgoznak, s ezek a fő szállítóvágatban működő kaparóberendezésre továbbítják a kitermelt szenet. a bányarész gépesítését előkészítő munkák kedden kezdődtek meg. több mint hatszáz méter hosszab elektromos kábelhálózatot építenek.

a bányászok javaslatára gyorsított ütemben folytatják a medvesi lejtősakna feltárását is a salgói bányaiüzemnél. ez a lejtakna most 96 tonna szenet ad naponta a féltév végére azonban 200-250 tonnás napi termelésre készítik elő.

kányáson, mátranovákon és a nógrádi szénmedence más bányaiüzemeiben is a bányabeli szállítás meggyorsításával és gépesített munkahelyek kialakításával segítik a megnövekedett feladatok teljesítését./mti/

15,20.

- 35 -

bb 43. német szövetkezeti gazdák tapasztalatcsere látogatása a cibakházai vörös csillag tsz-ben

vid ká/j vm lk

1962. február 20.

az erfurti nemzetközi kertészeti kiállításán nagy sikerrel szerepelt cibakházai vörös csillag tsz baráti kapcsolatát alakított ki a jéna mellett gazdálkodó, nagy kertészettel rendelkező mezőgazdasági termelőszövetkezettel. a német termelőszövetkezet két tagja háromnapos tanulmányútra most a vörös csillag tsz cserkeszlői primőrtelepére érkezett. a vendégek simon sándor vezető kertész irányításával tanulmányozták a híres magyar paprika és paradicsom termesztésének legjobb módszereit, a helyiek pedig az uborkatermesztés fogásait sajátítják el a vendégektől. a szövetkezeti tagok látogatását rövidesen a cibakházaiak is viszonyozzák: a kertészet két dolgozója utazik az ndk-ba./mti/

- . -

bb 44. az érkező tavasz hírei - nyílik a hóvirág zalában - vetik a borsót és a mákot a mecsekvidéki földeken

vid ká/j vm

1962. február 20.

az ország egyes vidékein még mindig télies az idő, de zalában már tavaszodik. élénkül a munka a földeken, a természet ébredését pedig az év első virága, a hóvirág jelzi. a megye több községének határában, a szélvédett erdőmellékekben fehér szőnyegként lepté el a földet a nyíló tavaszhiernők.

a mecsek vidékén, az ország legdélibb táján, rendszerint február 20 körül kezdődik a tavasz. a jó idő az idén is menetrendszerű pontossággal érkezett: kedden, február 20-án, a „mecseki tavasz”, első napján - nyolc fokig emelkedett a hőmérséklet és hónapok óta már csak a nyomai látszóttak. a mecseki erdőkben nyílik a hóvirág és virágzik a barka. a pécsi széchenyi téren megjelentek a hóvirágárusok.

mozgalmas az élet a mecsekvidéki földeken is. többfelé megindultak a gépállomások szántótraktorai és a szövetkezeti gazdák megkezdték a koratavaszi magvak vetését. síklós környékén borsót, mohács vidékén pedig mákot vetettek. meggyeszte indulásra készen állnak a vetőgépek, hogy - mielőtt a föld megszikkad - azonnal hozzáfoghassanak a munkához. a baranyai gazdaságokban a nitrogénre különösen „éhes”, külföldi búzákra mindenütt kiszórták már amütrágyát. /mti/

- . -

- 36 -

15,20

16

bb 45. talajvédelmi ankét badacsonyan

vid /sze/s ká

1962. február 20.

badacsonyan kedden talajvédelmi ankétra hívták össze a balatoni történelmi borvidék mezőgazdasági szakembereit. dr. fekete zoltán a kertészeti főiskola tanszékvezető tanára előadásában elmondta, hogy az országban mintegy négymillió holdra, az összes szántóföld negyven százalékára tehető az a terület, ahol kisebb-nagyobb mértékben károkat okozott a víz és a szél. számítások szerint talajpusztulás miatt évente körülbelül egymillió tonna buza értékének megfelelő termés esik ki. a védekezés azért is sürgős, mert a termelőszövetkezetek földjeinek táblásítását mielőbb be kell fejezni, s ez a munka nem történhet meg az erózió elleni tervszerű védelem nélkül. a professzor példákkal bizonyította a hegyek lejtőivel keresztirányban történő művelés előnyeit. karmacs község mellett egy erős zápor holdankint 57,4 tonna termőföldet rabolt el, míg a keresztművelésű táblán mindössze hat tonna volt a veszteség. a védelem mellett a talaj vízellátása szempontjából is fontos a keresztirányú művelés. a lejtős területeken az ilyen művelés csakis gépekkel lehetséges. kitűnő gépnek ígérkezik e tekintetben az új d-4-k-70-es négykerék meghajtású traktor. ez az alacsony építésű, megfelelőbb súlyelosztású gép függesztett munkagépekkel és altalajlazítókkal biztonságosan mozog a tíz százaléknál meredekebb lejtésű területeken is. /mti/

- . -

- 37 -

15,33

16

bb 41. /az szkp huszonkettedik ... 8. folyt./ vl

a társadalom valóságos helyzetének mély elemzése alapján tisztázni kell; milyen feladatok hárulnak a tudományok, a művészetek, a hírközlő szervek munkásaira, a szocializmus alapjai lerakásának befejezése után, a fejlett szocialista társadalom felépítésének időszakában.

irodalmunk, művészetünk művelői fontos hivatást teljesítenek szocialista társadalmunk építésében.

egy hatalmas kapitalista világgal birkózunk eszméileg. ez az ellenséges kapitalista világ a mi osztályállásunkkal az u.n. „egyetemes emberit”, állítja szembe és azt hirdeti, hogy az osztályharc már elavult fogalom.

nem világos-e, hogy nálunk, a mi viszonyaink között a maradiság álláspontján állnak azok, akik ma megelégszenek az „egyetemes emberi”, próféciákkal. pedig az író mindig is arra volt büszke, hogy az emberiség szellemi haladását és erkölcsi tökéletesedését szolgálta.

sok szó esik mostanában az irodalmi, művészeti „modernségről”, és korszerűségről.

fel kell hívni alkotó művészeink figyelmét, hogy a modernség és korszerűség nemcsak és nem elsősorban a forma problémája. a formát nem lehet elszakítani a tartalomtól, s a mai nyugati formabontó és formaromboló fenegyerekeskedés mögött könnyen felismerhető az a tény, hogy elsősorban a korszerű tartalommal van baj.

a mi íróinknak, művészeinknek teljes szabadságuk van arra, hogy a legkorszerűbb eszmei fegyverzettel, a marxizmus-leninizmus világnézetével felvértezve teljes mélységben feltárják formálódó társadalmunk minden ellentmondását, a régi és az új harcát, az új születését. íróinknak, művészeinknek tehát azt a tanácsot adhatnánk, hogy keressék, kutassák, kísérletezzék ki azokat a művészi formákat, amelyek a legjobban megfelelnek a szocialista alkotások új tartalmának, de a fő hangsúlyt az új tartalomra, mai valóságunk teljes ábrázolására fordítsák.

a szocialista ember nevelésében döntő szerepe van az építő, termelő munkában való részvételnek. az ideológiai munkának is az a legfőbb feladata, hogy segítse az építőmunkát, segítsen az embereknek eligazodni az életben, megmutatni a mai valóságot és a jövőt, hogy mindenki megtalálja helyét, ismerje és magas öntudattal teljesítse társadalmi kötelezettségeit.

15,25

- 38 -

bb 46. vita a fűtőberendezések hibáiról - a belkereskedelmi minisztérium új munkacsoportjának bemutatkozása az energiagazdálkodási tudományos egyesületben

i tz/gk szb vg

1962. február 20.

a belkereskedelmi minisztérium által tavaly november elsején életrehívott „hőenergiafelhasználási ellenőrző csoport”, munkájának első eredményeit tárta a szakközönség elé az energiagazdálkodási tudományos egyesület legutóbbi előadóján kaszó Lajos, a csoport vezetőmérnöke.

elmondotta, hogy a csoport laboratóriumában rendszeresen megvizsgálják az újonnan tervezett tüzhelyek, kályhák és kazánok első kísérleti példányait. gyakran találkoznak hibás konstrukciókkal. a legtöbb esetben a tüzhelyek egyenetlenül sütnék, és - akár csak a fűdőszobakályhák - a kelletnél több meleget adnak át a környező levegőnek, viszont a szükségesnél kevesebb jut a főzés, sütés, illetve a vízmelegítés céljára. a kályhaajtók nem zárnak kifogástalanul, legtöbb-ször nincs rajtuk kémleányilás, amelyen át az égést ellenőrizni lehetne. ilyen esetekben a csoport szakszerű tanácsokat ad az üzemeknek, nehogy hibás berendezés kerülhessen forgalomba. e javaslatokat a gyártó üzemek általában meg is valósítják. a legtöbb fűtési problémát azonban még mindig a szakszerűtlen tüzelés okozza.

az előadáshoz 15 szakember szólott hozzá. saját megfigyeléseik alapján további kifogásolható megoldásokat soroltak fel. egyetlen egy akadt, aki már tíz éve állandóan elégedett saját cserépkályhájával, de ez a felszólaló kályhásmeister volt, aki tud is fűteni.

az előadásban és a hozzászólásokban elhangzott észrevételeket az energiagazdálkodási tudományos egyesület eljuttatja az országos tervhivatal és az országos műszaki fejlesztési bizottság illetékeseihez. /mti/

..

bb 47. nyolcvanöt milliárd cigaretta - abszolút többségben a kossuth - megkezdik a hazai fűstszűrős szivarkák folyamatos gyártását - márciusban jön a „fecske”, - sajtótájékoztató a dohányipar öt éves tervéről

t ta/gk szb vg

1962. február 20.

kedden az ételmezésügyi minisztériumban a dohányipar öt éves tervéről tájékoztatták a sajtót. Balogh Ferenc, a dohányipari igazgatóság vezetője elmondta, hogy hazánkban egyre növekedik a cigarettafogyasztás. /folyt.köv./

16,25
16,45

- 39 -

bb 47. /nyolcvanöt milliárd... folyt.-/- szb

az elmúlt három esztendőben például több mint 16 százalékkal több cigarettát és dohányt vásároltak. a következő esztendőben minden bizonnyal tovább nő az érdeklődés a dohányipari termékek iránt. ezért a dohánygyáraknak a második öt éves terv idején fokozott feladatokat kell meg oldaniok.

a számítások szerint 1965-ig 85 milliárd cigaretta készül hazai fogyasztásra. ebből 50 milliárd kossuth szivarra lesz, ami azt jelenti, hogy ez a cigarettafajta a jövőben is abszolút többségben marad. a terv cigaretták részaránya nem növekszik.

a dohány- és a műanyagiparnak több évi kísérletezés után már rendelkezésre áll az olcsó magyar füstszűrő, amelynek felhasználásával a következő esztendőben megkezdik többféle filteres cigaretták sorozatgyártását. az első füstszűrős szivar már túl jutott a laboratóriumi vizsgálatokon és megkezdődött nagyüzemi gyártása. ez a cigaretta a „fecske”, nevet kapta és márciusban már kapható is lesz. szivarból 305 milliót gyártanak a tervidőszakban. ez a számítások szerint bőségesen elegendő lesz, már csak azért is, mert a statisztika azt mutatja, hogy a szivarozók tábora egyre csökken. a dohányipar két új típusú szivar sorozatgyártását is tervezi. a kuba és a carmen nevű vékony szivar mintapéldányai már el is készültek.

többmillió forintot fordítanak a dohánygyárak technikai felkészültségének javítására. a közelmúltban szakmai bizottság felülvizsgálta a magyar dohánygyárakat és megállapította, hogy a jelenleg működő üzemek a következő öt esztendőben is ki tudják elégíteni az igényeket. természetesen a gépparkot korszerűsíteni, fejleszteni kell. ez főleg két nagy dohánygyárunkban, a Lágymányosi és a debreceni gyárban időszerű. ezeken a helyeken a legtöbb kézi műveletet rövidesen gépesítik. az egri, a pécsi és a debreceni dohánygyárban ugynevezett silórendszerű építenek, amelynek az a hivatása, hogy finomabb, tökéletesebb dohánykeveréket adjon. a dohányelőkészítő műhelyekben átérnek ezenkívül az ugynevezett meleg technológiás gyártásra. ez lehetővé teszi, hogy a jelenleg 10-12 napi előkészítés helyett mindössze 1-2 napot vegyen igénybe a dohány párolása, dúsítása, szárítása. a debreceni dohánygyár a második öt éves terv idején 250 vagon dohánylevél befogadására alkalmas raktárral bővül, a pécsi dohánygyárba pedig gáz-távfűtést vezetnek be. az egri dohánygyár, amely kitűnő szivarjairól híres, nyolc új fonógépet kap. /mti/

16,35
16,45

- 40 -

bb 48. emlékünnepe az ujságíró szövetségben nemcová cseh írónő halálának 100. évfordulója alkalmából

t v/ke szb sr

1962. február 20.

a csehszlovák kultúra és a magyar ujságírók országos szövetsége kedden a magyar sajtó házában emlékünnepeket rendezett hozsena nemcová cseh írónő halálának 100. évfordulója alkalmából. az ünnepségen dr. dobossy lászló, az irodalomtudományok kandidátusa emlékezett a nagy írónő életművére. elmondotta, hogy ebben az évben az unesco határozata alapján a világ minden országában megemlékeznek a cseh írónőről. a béke világtanács szintén javasolta nemcová emlékének ünneplését. a cseh írónő munkássága és emberi példája azt a világot készítette elő, amely a mi nemzedékünk erőfeszítésével állandósul, tökéletesedik. hitt az emberben, hitt a nép alkotó erejében, s művei ezt a hitet tükrözik. szerette a magyarokat, sokat járt hazánkban. írói működése 1848 körül bontakozott ki, a 48-as események előestéjén jelentős publicisztikai tevékenységet fejtett ki. a bach korszakban alkotta kiemelkedő szépirodalmi műveit, köztük az egész cseh irodalom legnépszerűbb, legolvasottabb és legkedveltebb könyvét, a nagyanyót, amelynek azóta több mint 350 kiadása jelent meg és amelyet a világ legtöbb nyelvére, két ízben magyarra is lefordítottak. nemcová regényeiben és elbeszéléseiben a nép élete kap hangot. magyarnyelven a nagyanyón kívül főleg mesék jelentek meg tőle, 1955-ben a hűséges pejko, a három arany toll című gyűjtemény pedig 1960-ban. /mti/

--

bb 49. felsőfoku élelmiszeripari technikumot nyitottak kedden

ta sze szb vg

1962. február 20.

újrendszerű felsőfoku technikumot avatott kedden az élelmiszerügyi minisztérium a népköztársaság utja 100. számú házban. a három éves iskolára, - mint kovács imre élelmiszerügyi miniszter az avatóünnepségen elmondta - kizárólag érettségizett fiatalok jelentkezhetnek, ugyanis, akik itt végeznek, mérnöki, főmérnöki munkakör betöltésére jogosító bizonyítványt kapnak. a felsőfoku technikumban a hallgatók nyolc különböző élelmiszeripari szakágzat tudnivalóit sajátíthatják el. külön képeznek például tej-, konzerv-, bor-, szesz- és sütőipari mérnököket. a technikum első évfolyamára egyelőre levelező hallgatók járnak, de a következő tanévtől kezdve megindul a nappali oktatás is. /mti/

--

ö
17,00
17

AP

- 41 -

bb 50. tanácskozás az omlásos és omlasztásos bányászati balesetek okairól

k szf/nmé szb vg

1962. február 20.

a nehézipari minisztérium, a bányaiipari dolgozók szakszervezete és az országos bányaműszaki főfelügyelőség kedden délelőtt a szénbányászati trösztök igazgatóival, főmérnökeivel, a kerületi bányaműszaki felügyelőségek vezetőivel és a területi főmérnökeivel megvitatta a szénbányászat munkásvédelmi helyzetét.

ember kálmán, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnökhelyettese részletesen elemezte az elmúlt évek omlásos és omlasztásos baleseteinek okait. felhívta a figyelmet, hogy a balesetek jelentékeny része a kötelezően előírt biztonsági szabályok megsértése miatt következett be. a balesetek elkerülése végett következetes ellenőrzésre és felelősségrevonásra van szükség, nem utolsósorban pedig a technológiai előírások szigorú megtartására.

a felszólalók hangsúlyozták, hogy az eddigiektől eltérően még inkább közüggé, társadalmi üggyé kell tenni a balesetek csökkentését, a bányászok testi épségének védelmét, ehhez a munkához - mint ahogyan többen elmondották -, nagy segítséget nyújtanak a munkásvédelmi órségek.

a tanácskozást követően minden szénbányászati tröszt területén hasonló megbeszélésre kerül sor. a tröszti megbeszéléseken értékelik a munkásvédelem jelenlegi helyzetét, az omlásos és omlasztásos balesetek okait, hogy megszüntetésükre megfelelő intézkedéseket hozhassanak. /mti/

-. -

bb 51. öt megyében 55 millió forint került takarékbba a zárszámadásakor kapott pénzből

i kf/kf szb vg

1962. február 20.

az országos takarékpénztár jelentése szerint öröndetesen növekszik a dolgozó parasztság takarékbetétállománya. a múlt évben 120 millió forintot tettek takarékbba a termelőség-tervezési tagok, s a mostani adatok azt mutatják, hogy az idén ez a szám tovább növekszik. /folyt.köv./

17,15

- 42 -

bb 51. /öt megyében... folyt./- szb

öt megyéből kapott jelentést a takarékpénztár, amely szerint a legutóbbi napokig 55 millió forinttal növekedett eddig a dolgozó parasztság betétállománya. szolnok megyében például 16 millió forintot, csongrád megyében 14 millió forintot, heves megyében 10 millió forintot, fejér megyében 8 millió forintot, hajdu megyében pedig mintegy 7 millió forintot tettek takarékbba a termelőség-tervezési tagok. a kunszentmártoni zalka máté és a karcagi lenin tsz tagjai 2-2 millió forintot, a székesfehérvári szabad élet tsz tagjai pedig 2.5 millió forintot tettek a bankba. az egri dobó tsz tagjai közül tizenhatan autónyemény betétkönyvet váltottak a a zárszámadásakor kapott pénz egy részéből. /mti/

öv

bb 52. együttműködési szerződés a potsdami és a szegedi pedagógiai főiskola között

vid fm/ke szb fm

1962. február 20.

kedden a szegedi pedagógiai főiskolán ünnepi tanácsulást tartottak, amelyen aláírták a szegedi és a potsdami pedagógiai főiskola közötti együttműködési szerződést. a két oktatási intézmény a jövőben rendszeresen cserél folyóiratokat, tankönyveket, tudományos dolgozatokat, évente két-három tanár megy majd tapasztalatcsere-látogatásra potsdamra, illetve szegedre. tervbe vették az iskolai művészegyüttesek és sportolók cserelátogatásait is. /mti/

-. -

16,35
18,10

- 43 -

bb 53. egy év alatt öt- és félmillió forint értékű társadalmi munka csongrádban - ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/ke szb fm

1962. február 20.

kedden szegeden ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága. az ülésen többek között értékelték a múlt évi községefejlesztési munkát. megállapították, hogy 1961-ben több mint 44 millió forintot költöttek a csongrád megyei városok és községek fejlesztésére. a községefejlesztési alap jórészt kommunális célokra fordították. erre főleg azért volt szükség, mert a mezőgazdaság szocialista átszervezése után a lakosság a tanyákról is egyre inkább a közművesített községekbe telepszik át. tavaly a községekben mintegy 37.000 négyzetméternyi járdát építettek, 19 és fél kilométerrel bővítették a villány-, 31 kilométerrel a vízvezeték-hálózatot. két új törpevízművel, nyolc művelődési házzal, orvosi rendelőkkel, bölcsődékkal, gyermekjátsszótérrel és sok más létesítménnyel gazdagodtak tavaly a megye falvai.

a lakosság öt- és félmillió forint értékű társadalmi munkával segítette a községefejlesztési tervek végrehajtását. a makói járásban egy-egy lakos átlagosan 50 forint értékű társadalmi munkát végzett 1961-ben. kisteleken és csanádpalotán a vízműépítés földmunkáit társadalmi munkában végezték el és ezzel mintegy 600.000 forintot takarítottak meg. csongrádon, - ahol a tanács új ártézi kutat furatott, - a lakosság megépítette az ehhez szükséges vízvezeték-hálózatot. /mti/

bb 54. tájékoztató közlemény az 1962. február 11-én hatályba lépett magyar-lengyel állampolgársági egyezmény rendelkezéseiről

k bc/gk szb sr

1962. február 20.

a magyar-lengyel állampolgársági egyezmény rendelkezései szerint azok a személyek, akiket mind a magyar népköztársaság, mind a lengyel népköztársaság egyidejűleg saját állampolgárainak elismer /kettős állampolgárok/, 1963. február 10-ig írásban nyilatkozhatnak, hogy a két állampolgárság közül melyiket kívánják megtartani.

a nyilatkozat egyidejűleg a megtartani kívánt állampolgárság fennállását okmá nyokkal kell igazolni. /anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány, honosítási, visszahonosítási okirat, stb./

akiknek nyilatkozatát az illetékes magyar, illetve lengyel hatóságok elfogadták, lakóhelyükön mint külföldi állampolgárok tartoznak bejelenteni magukat.

az állampolgárság megválasztására vonatkozó nyilatkozat átköltözési, vagy áttelepülési kötelezettséggel nem jár. nem kell nyilatkozatot tenni abban a z esetben, ha a kettős állampolgár a lakóhelye államának állampolgárságát választja. az egyezmény további rendelkezései szerint a 18. életévüket be nem töltött gyermekek szülei állampolgárságát követik. ha azonban az egyik szülő a lengyel, a másik szülő a magyar állampolgárságot választja, a gyermekek állampolgárságát illetően a szülők megegyezéséről adott nyilatkozat dönti el a kiskorú állampolgárságát. /folyt.köv./

17,40

-- 44 --

bb 54. /tájékoztató ... 1. folyt./ -lm

az egyezményrel kapcsolatos bejelentések, nyilatkozatok illetéktmentések.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsának 1962. évi 4-es számú törvényerejű rendelete a kettős állampolgárság rendezéséről, az 1962. évi február 11-i magyar közlönyben jelent meg. /mti/

bb 55. a magyar vöröskereszt részvétlávirata a nyugatnémet vöröskereszthez

sze-lm sr

1962. február 20.

a magyar vöröskereszt táviratot küldött a nyugatnémet vöröskeresztnak, amelyben mély együttérzését fejezi ki a nagyméretű árvíz katasztrófa sújtotta lakosság iránt. /mti/

bb 56. ülést tartott a régészeti és éremtani társulat

t s/gk-lm sr

1962. február 20.

a magyar régészeti, művészettörténeti és éremtani társulat kedden a kossuth klubban ülést tartott. az összejövetelen dr. nagy tiber az aquincumi „polgárváros,, területén folytatott új kutatásokról számolt be. /mti/

17,50

- 45 -

bb 58. időjárásjelentés

gg-lm cz

1962. február 20.

a meteorológiai intézet jelenti február 20-án,
kedden 18 órakor:

az idő egyelőre nem változik lényegesen

várható időjárás szerda estig: mérsékelt, időnként élénk
északnyugati, északi szél. felhőátvonulások, főként északon és
keleten kisebb esővel, vagy havazással. Legmagasabb nappali
hőmérséklet szerdán plusz 3 -plusz 6 fok között lesz./mti/
--

bb 57. kállai gyula fogadta prágai keresztény békekonferencia
munkabizottságának képviselőit

k mt-lm cz

1962. február 20.

kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának
elnöke, a minisztertanács elnökhelyettese kedden délután
fogadta a prágai keresztény békekonferencia budapesti
ülésező munkabizottságának és nemzetközi titkárságának képvil-
selőit: j.l. hromádka lenin békedíjast, a prágai comenius fa-
kultás dékánját, a prágai keresztény békekonferencia elnökét;
nyikodim érseket, az orosz pravoszláv egyház külügyi osztálya-
nak vezetőjét; dr. heinz koppenburg egyházi főtanácsost, a
dortmundi junge kirche c. lap főszerkesztőjét; j.l.ondra-t,
a békekonferencia főtitkárát és dr. bartha tiber püspököt, a
békekonferencia alelnökét.

a szívélyes légkörben folytatott beszélgetésnél jelen
volt prantner józsef, az állami egyházügyi hivatal elnöke./mti/
--

bb 59. magyar-lengyel barátsági est tatabányán

vid fm/ke-lm fm

1962. február 20.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága kedden
magyar-lengyel barátsági estet rendezett tatabányán. a dózsa
bányász művelődési házban kiállítás nyílt a lengyel nép
életéről, majd végh jánosnak, a hazafias népfront városi
bizottsága elnökének megnyitóját után jan j.bystrzycki, a
lengyel olvasóterem igazgatója beszélt a lengyel népköztársas-
ság fejlődéséről. /mti/
--

29
19,06

- 46 -

bb 60. a külügyminiszter fogadta a ghanai köztársaság első
magyarországi nagykövetét

küm-lm cz

1962. február 20

péter jános külügyminiszter február 20-án,
kedden fogadta joseph godson amamoo-t, a ghanai köztársaság
első magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét
megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolat-
ban./mti/
--

bb 61. a londoni kereskedelmi kamara vezetőjét

gg-lm külker-cz

1962. február 20.

w.j. luxton-t, budapesti látogatása során fogadta
bacsoni jeno, külkereskedelmi miniszterhelyettes és lászló
andor, a magyar nemzeti bank elnöke. w.j. luxton megbeszélés-
eket folytatott továbbá a magyar kereskedelmi kamara brit
tagozatának végrehajtóbizottságával és a magyar kereskedelmi
kamara elnökével./mti/
--

bb 62. a magyar nemzeti galéria

mné-lm sr

1962. február 20.

kiállításai csütörtökön 14 órától zárva lesznek./mti/
--

- v e g e -

20,25

-47-

MUNKASZÁM:

B/47

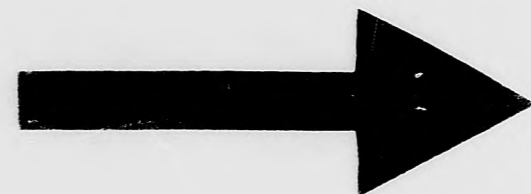
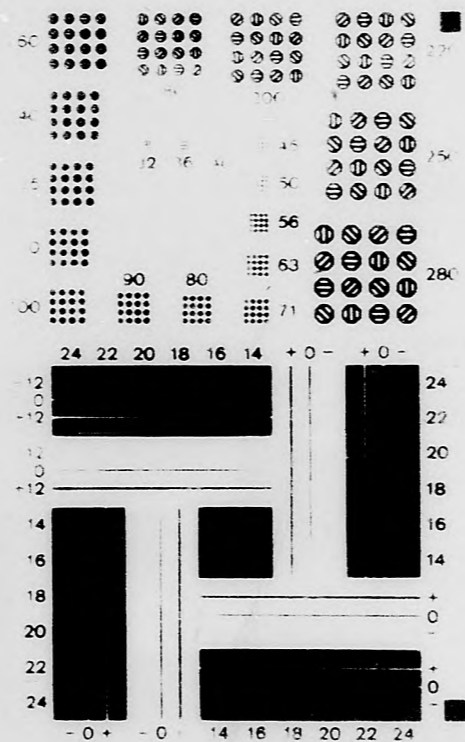
FELVÉTEL:

601

Készítette

FÖLDVÁRY GY.

OSZK.

FOLYTATÁS